

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

05.07.2023

Atzinums Nr. 5-04/4/2023

**par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu ieguvei
19,02 ha platībā dolomīta atradnes “Rīteri” iecirkņa “Koknese” 1. laukumā
un 2. laukumā Kokneses pagastā, Aizkraukles novadā**

Derīgs līdz 2026. gada 5. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “Kokneses dolomīts”, reģistrācijas Nr. 52403046361 (turpmāk – Ierosinātāja), juridiskā adrese: Skolas iela 3b-13, Kārsava, Ludzas novads, LV - 5717, tālruna Nr.: 29277744; elektroniskā pasta adrese: info@saleniekudolomits.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Enviroprojekts”, reģistrācijas Nr. 400036833283 (turpmāk – Izstrādātāja), juridiskā adrese: Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV-1002; elektroniskā pasta adrese: info@enviro.lv.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Birojā 2022. gada 2. septembrī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums par derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “Rīteri” iecirkņa “Koknese” 1. un 2. laukumā Aizkraukles novada Kokneses pagastā, nekustamajos īpašumos “Grotāni I”, kadastra Nr. 3260 011 0098, un “Grotāni”, kadastra Nr. 3260 011 0013. Ziņojuma aktualizētā redakcija Birojā iesniegta 2022. gada 27. decembrī, 2023. gada 13. martā, 2023. gada 13. jūnijā un 2023. gada 26. jūnijā. (turpmāk – Ziņojums).

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Dolomīta ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Dolomīta atradne “Rīteri” (turpmāk - Atradne), iecirknis “Koknese” (turpmāk – Iecirknis), 1. laukums un 2. laukums, nekustamā īpašuma “Grotāni I”, kadastra Nr. 3260 011 0098, (turpmāk arī – Īpašums Grotāni 1) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0098 un

nekustamā īpašuma “*Grotāni*”, kadastra Nr. 3260 011 0013, (turpmāk arī – Īpašums Grotāni) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0090 un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļā ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 8003, Kokneses pagasts, Aizkraukles novads (turpmāk kopā arī – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) objekts ir dolomīta ieguve Atradnē 19,02 ha platībā un ar to saistītā derīgā materiāla izvietošana un apstrāde Atradnei piegulošajā teritorijā. Proti, Īpašuma Grotāni 1 zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0098 R, DR daļā ir paredzēts veidot tehnoloģisko laukumu, nosēddīķu sistēmu derīgo izrakteņu mazgāšanas ūdeņu nostādināšanai un nosēddīķi no Atradnes atsūknēto ūdeņu teritorijas nostādināšanai, kā arī izvietot segkārtas krautni (Ziņojuma 1.5. attēls). Gar īpašuma, kurā paredzēts izvietot tehnoloģisko laukumu, DR robežu paredzēts izveidot noņemtās virskārtas aizsargvalni (Ziņojuma 7.1. attēls) mājas “*Skaidas*” aizsardzībai pret Paredzētās darbības radīto troksni.
- 3.1.2. VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija Atradnē (19,02 ha platībā) ir akceptējusi¹ N kategorijas dolomīta krājumus 1 758,49 tūkst. m³, t.sk. zem gruntsūdens līmeņa 1 193,49 tūkst. m³ apjomā. Savukārt aprēķinātais krājumu apjoms bez karsta ir 1 526,57 tūkst. m³, t.sk. zem gruntsūdens līmeņa 1 090,02 tūkst. m³. Derīgā izrakteņa slāņa biezums novērtēts vidēji 9,25 m (2,45 m – 13,00 m). Segkārtas biezums ir vidēji 2,32 m (0,04 m – 9,34 m), tās apjoms – 440,49 tūkst. m³, t.sk. augsne – 50,44 tūkst. m³. Starpkārtas biezums ir vidēji 1,13 m (0,00 – 1,80 m), tās apjoms – 213,48 tūkst. m³. Gruntsūdens līmenis ir 3,6 m – 9,1 m dziļumā. Detalizētāka informācija skatāma Ziņojuma I pielikumā esošajā 2021. gada 19. februāra LVĢMC Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 13 izrakstā un Ziņojuma 11. – 12. lpp.
- 3.1.3. Dolomīta ieguvi plānots veikt vismaz divās kāplēs – gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa atklāta tipa karjerā. Atsūknētā un nostādinātā ūdens novadīšana paredzēta Rīterupītē un tālāk Daugavā. Dolomīta irdināšana paredzēta izmantojot spridzināšanas metodi. Materiāla mazgāšanas procesa nodrošināšanai paredzēts izveidot slēgtu sistēmu (8 h darba dienā nepieciešamais ūdens daudzums ir aptuveni 960 m³), skalošanas ūdeņus nenovadot vidē.
- 3.1.4. Gadā plānots iegūt vidēji 150 tūkst. t, jeb 55 tūkst. m³ (blīvums 2,73 t/m³) dolomīta (iegulas slānī), saražojot frakcionētas dolomīta šķembas (0/5, 5/8, 8/16, 16/32, 32/63 mm) un maisījumus ar kopējo apjomu līdz ~ 150 tūkst. t gadā (šķembu blīvums vidēji 1,5 t/m³).
- 3.1.5. Dolomīta ieguve un apstrāde plānota visa gada garumā ar mainīgu intensitāti atkarībā no sezonas, kopā gadā – 2 000 stundas. Produkcijas izvešana plānota darba laikā visa gada garumā, kopā veicot 5 263 reišus gadā, izmantojot 19 m³ ietilpības kravas automašīnas. Spridzināšanu paredzēts veikt 1 - 2 reizes mēnesī.

---

¹ LVĢMC 2021. gada 19. februāra izraksts no Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 13 (Ziņojuma I pielikums).

- 3.1.6. Ierosinātāja ir noslēgusi nomas līgumu² ar Īpašumu Grotāni 1 un Grotāni Īpašnieku, kas ir fiziska persona, par derīgo izrakteņu izstrādi un izvešanu, un teritorijas rekultivāciju vairākās minēto īpašumu zemes vienības vai to daļās (detalizētāka informācijas sniegta Ziņojuma 10. lpp.)
- 3.1.7. IVN procedūra Paredzētajai darbībai piemērota ar Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk - Dienests) 2021. gada 1. jūlija ietekmes sākotnējo izvērtējumu (turpmāk - Sākotnējais izvērtējums) Nr. VI21SI0069, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 3. pantu, 3.² panta pirmās daļas 1. punktu, 4. panta pirmo daļu, 8. panta pirmo daļu, 10. un 11. pantu, 13. panta pirmo daļu, 14.¹ panta pirmo daļu un šā likuma 1. pielikuma 25. punktu, 2. pielikuma 2. punkta 1. apakšpunktu.
- 3.1.8. Birojs 2021. gada 6. decembrī Ierosinātājai izsniedza Programmu Nr. 5–03/13 Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – Programma).
- 3.1.9. Saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu starp Ierosinātāju ar Izstrādātāju, Izstrādātāja veikusi Ziņojuma sagatavošanu un publiskās apspriešanas nodrošināšanu.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Darbības vieta atrodas ārpus blīvi apdzīvotām vietām. Uz D no Darbības vietas Klintaines pagasta teritorijā ~ 250 m attālumā no Darbības vietas atrodas Rīteru ciems. Klintaines pagasta centrs – ciems Klintaine, atrodas ~ 5 km uz DA no Paredzētās darbības teritorijas robežas, bet Kokneses pagasta centrs – Koknese, atrodas 7 km uz ZR. Uz D no Atradnes ~ 260 m attālumā atrodas valsts nozīmes galvenais autoceļš A6 (*Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki)*) (turpmāk – autoceļš A6), bet gar Atradnes DA malu tā robežojas ar ceļu A6-*Porieši* (turpmāk arī - pašvaldības autoceļš). Uz DR no Atradnes ~ 350 m attālumā atrodas Daugavas upes (Rīteru) līcis.
- 3.2.2. Paredzētās darbības teritorija galvenokārt robežojas ar fiziskām personām piederošiem zemes īpašumiem, pārsvarā lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām un atsevišķām meža zemēm. Attālumā līdz ~ 600 m no Atradnes atrodas deviņas viensētas (Ziņojuma 1.1. tabula un 1.1. attēls). Tuvākās no tām – “*Indāni*” un “*Grotāni*”, atrodas ~ 130 m uz Z no Atradnes 2. laukuma robežas. Savukārt dzīvojamā māja “*Skaidas*” atrodas ~ 150 m attālumā no ieguves vietas pie pašvaldības autoceļa, kas tiks izmantots iegūtā materiāla transportēšanai, bet plānotais tehnoloģiskais laukums paredzēts ~ 110 m no tās.
- 3.2.3. Darbības vieta atrodas vēsturiskā Atradnes 1973. gada iecirkņa teritorijā. Dolomīta ieguve Atradnes 1973. gada iecirknī veikta plašā teritorijā uz ZR un R no Darbības vietas, vietā, kur izveidojusies Urgu ūdenskrātuve. Pēdējos gadu desmitos Atradnes 1973. gada iecirknī dolomīta ieguve nenotiek.
- 3.2.4. Saražotā materiāla (šķembu) transportēšanu (Ziņojuma 1.7. attēls 15. lpp.) ir paredzēts veikt izmantojot trokšņa ietekmes mazināšanas nolūkā Ziņojumā vērtēto 2. alternatīvas ceļu no tehnoloģiskā laukuma Z virzienā pa pašvaldības autoceļu, pēc tam pa labi līdz vietējas nozīmes autoceļam V947 *Staburags–Sēliškas* un tālāk pa to līdz autoceļam A6. Minēto pašvaldības autoceļa posmu (arī posmu tālāk līdz autoceļam A6) iegūtā materiāla pārvadāšanai izmanto arī smilts-grants un smilts atradnes “*Strautnieki-Tiltinieki*” un “*Zvirgzdi*”, kas atrodas uz ZA no Paredzētās darbības teritorijas. Pašvaldības autoceļa un autoceļa A6 aizsargjoslās atrodas dzīvojamā māja “*Skaidas*”, Rīteru pienotava un dzīvojamās mājas zemes īpašumā “*Kadiķi*”.

---

² Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes 2021. gada 1. jūlija ietekmes sākotnējā izvērtējumā Nr. VI21SI0069 sniegta informācija, ka “*Ierosinātais Pārvaldē ir iesniedzis nomas līguma kopiju – 10.03.2021. Pārjaunojuma līguma 28.06.2018. Līgumam Nr. AC-NOM-2018/06-1 ar pielikumu kopiju*”.

- 3.2.5. Darbības vietai tās ZR tieši piekļaujas Atradnes iecirknis “*Grotāni*” (Īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļa ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 8002). Saskaņā ar Ziņojumu (Ziņojuma 1.2. nodaļa) minētajā teritorijā Paredzētās darbības ietvaros nav paredzēts veikt nekādas ar derīgo izrakteņu ieguvei saistītas darbības. Savukārt Atradnes tuvākajā apkārtnē, ~ 1,3 -1,9 km attālumā attiecīgi uz DA un ZA no Atradnes (Ziņojuma 1.4. attēls), atrodas derīgo izrakteņu ieguves vietas - dolomīta atradne “*Jaunsmilktiņas*”, smilts, smilts-grants un dolomīta atradne “*Jaunsmilktiņas-1*” un smilts, smilts-grants atradnes “*Strautnieki-Tiltņieki*” un “*Zvirgzdi*”, kurās derīgo izrakteņu ieguve notiek. Detalizētāka informācija, tostarp platība un krājumu daudzums, par Atradnes tuvumā esošajām citām derīgo izrakteņu atradnēm sniegta Ziņojuma 3.2. tabulā un Ziņojuma 9. un 38. lpp. Saskaņā ar LVĢMC uzturētajā Zemes dzīļu informācijas sistēmā³ pieejamo informāciju spēkā esoši ieguves limiti no Darbības vietai tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām ir gan atradnei “*Strautnieki-Tiltņieki*”, gan “*Jaunsmilktiņas*”, gan “*Jaunsmilktiņas-1*” un “*Plikais purvs*”. Par atradnē “*Zvirgzdi*” spēkā esošiem vai neesošiem ieguves limitiem Zemes dzīļu informācijas sistēmā pašlaik nav pieejama informācija. Dolomīta ieguve ar ūdens līmeņa pazemināšanu tiek veikta derīgo izrakteņu atradnēs “*Jaunsmilktiņas*” un “*Jaunsmilktiņas-1*”.
- 3.2.6. Saskaņā ar Kokneses novada⁴ teritorijas plānojuma 2013. - 2024. gadam, kas apstiprināts ar Kokneses novada domes 2013. gada 27. marta lēmumu Nr. 5.6. “*Par Kokneses novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024. gadam apstiprināšanu un saistošo noteikumu izdošanu*” (protokols Nr. 4) (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafisko daļu “*Kokneses novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*” (turpmāk – Grafiskā daļa) Darbības vieta galvenokārt atrodas funkcionālā zonā “*Lauku zemes*” (L), Īpašuma Grotāni 1 zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0098 DR daļā arī funkcionālā zonā “*Meži*” (M).
- 3.2.7. No Teritorijas plānojuma III sējuma “*Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk - TIAN) V daļas “*Noteikumi atsevišķu teritoriju izmantošanai un apbūvei*” 5.3.2. sadaļā “*Meži*” (M) un 5.3.4. sadaļā “*Lauku zemes*” (L) noteiktā neizriet, ka šajās zemes vienībās kā galvenais vai papildu zemes izmantošanas veids būtu atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Vienlaikus, gan no Sākotnējā izvērtējumā Nr. VI21SI0069⁵, gan Ziņojumā sniegtās informācijas (Ziņojuma 17. lpp.) konstatējams, ka Kokneses novada dome 2019. gada 18. decembrī ir pieņēmusi lēmumu (sēdes protokola Nr. 16 izraksts 6.1.1. “*Par nekustamā īpašuma lietošanas mērķa maiņu*”) nekustamā Īpašuma Grotāni 1 zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0098, nekustamā Īpašuma Grotāni zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0090 un zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļai ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 8003 mainīt līdz tam noteikto zemes lietošanas mērķi, t.i., zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (kods 0101), uz zemes lietošanas mērķi – derīgo izrakteņu ieguves teritorijas. Papildus tam Ziņojumā norādīts, ka, saskaņā ar minētajā domes lēmumā norādīto informāciju, nekustamā Īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļā ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 8002 12,0 ha platībā jau līdz lēmuma pieņemšanai ir bijis noteikts zemes lietošanas mērķis – derīgo izrakteņu ieguves teritorijas. Ņemot vērā minēto, Birojs secina, ka Paredzētā darbība plānotajā Darbības vietā kopumā būs pieļaujama.

³ Pieejama - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/vets/zemes-dzilu-informacijas-sistema>, (skatīta 08.03.2023).

⁴ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Kokneses novads iekļauts Aizkraukles novada administratīvajā teritorijā.

⁵ Saskaņā ar Sākotnējā izvērtējumā Nr. VI21SI0069 norādīto Ierosinātājas iesniegumam Dienestā pievienots Kokneses novada domes 2019. gada 18. decembra sēdes protokola Nr. 16 izraksta 6.1.1. “*Par nekustamā īpašuma lietošanas mērķa maiņu*” kopija.

- 3.2.8. Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN III daļas 3.12. sadaļas “*Prasības derīgo izrakteņu ieguvei*” 146. punkta 146.3. un 146.4. apakšpunktā noteiktajam derīgo izrakteņu ieguve attiecīgi nav atļauta ceļu aizsargjoslu teritorijās, izņemot gadījumus, ja šo ieguvi veic attiecīgā infrastruktūras objekta īpašnieks vai infrastruktūras objekta īpašnieks piekrīt derīgo izrakteņu ieguvei objekta aizsargjoslā, un ūdensobjektu aizsargjoslās. Uz Teritorijas plānojumā noteiktajiem aprobežojumiem derīgo izrakteņu ieguvei Daugavas upes aizsargjoslā savā 2022. gada 19. oktobra vēstulē Nr. 4.1/N/22/2018 uzmanību vērta arī Aizkraukles novada pašvaldība. Atbilstoši Teritorijas plānojuma Grafiskajai daļai Darbības vietu skar Daugavas upes aizsargjosla, kuras platums ir 500 m (Ziņojuma 1.2. attēls), kā arī 30 m plata pašvaldības autoceļa aizsargjosla⁶. Savukārt saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. pantu Rīterupītei, kas atrodas ~ 0,07 – 0,3 km uz R un Z-ZR no Darbības vietas, ir noteikta ne mazāk kā 10 m plata josla katrā krastā.
- 3.2.9. Birojs konstatē, ka Aizsargjoslu likuma 35. panta pirmā daļa noteic, ka vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, bet tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros. Tādejādi Birojs, ņemot vērā arī Ziņojuma I pielikumā pievienotajā 2021. gada 19. februāra izrakstā no LVĢMC Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 13 6. lpp. norādīto, kas apliecina, ka Atradni skar Daugavas aizsargjosla 4,44 ha (44,42 m²) platībā, kurā aprēķinātais dolomītu krājums ir 403,40 m³, secina, ka, derīgo izrakteņu ieguve Atradnes teritorijā, kas 4,44 ha platībā iekļaujas Daugavas upes aizsargjoslā nav pieļaujama. Savukārt derīgo izrakteņu ieguve pašvaldības autoceļa, kas robežojas ar Atradnes DA mala, aizsargjoslā derīgo izrakteņu ieguve iespējama tikai ar pašvaldības atļauju. Ierosinātāja paredzējusi Paredzēto darbību uzsākt no Atradnes ZR daļas, kuru neskar minētie ierobežojumi (Ziņojuma 1.2. attēls).
- 3.2.10. No Ziņojumā sniegtās informācijas (detalizētāks apraksts sniegts Ziņojuma 5. - 6. lpp.) izriet, ka Darbības vietā un tās apkārtnē konstatētas gan ietekmētas (lauksaimniecībā izmantojama zeme, aizaugoša lauksaimniecībā izmantojama zeme, teritorijas, kurās vēsturiski uzsākta ieguve, noņemot segkārtu), gan dabiskas Eiropas Savienības (turpmāk - ES) un Latvijā aizsargājamā biotopam 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* (turpmāk arī – biotops 6210) atbilstošas platības (skat. šī atzinuma 3.2.17. un 6.9.2.5. punktu).
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto Paredzētās darbības teritorijas ģeoloģisko raksturojumu ģeomorfoloģiski Atradnes Iecirknis atrodas Lejasdaugavas senlejā, kur devona iežus galvenokārt pārklāj samērā plāns dažādas smilts, smilts-grants-oļu alūvija slānis. Kopumā iecirkņa ģeoloģiskā uzbūve vērtēta kā sarežģīta. Urbumos atsegto ģeoloģisko griezumumu veido jaunākie kvartāra nogulumu un pamatieži. Kvartāra nogulumu sega sastāv no holocēna eluviāliem (eQ4) un augšpleistocēna Latvijas svītas glaciģēniem (gQ3ltv) un aluviāliem (aQ3ltv) nogulumiem, kuru biezums urbumos ir 0,4 – 3,8 m. Iecirknī ir izplatīti arī cilvēka darbības pārveidoti jeb tehnogēnie (tQ4) nogulumu. Urbumos caururbtajā biezumā pamatiežus veido vairāki augšējā devona nogulumu slāņi (sākot ar jaunākiem). Ogres svītas (D3og) nogulumu slāni veido māls ar retām dolomītmiltu, merģeļa, mālaina dolomīta un dolomīta starpkārtām un tas izplatīts iecirkņa A daļā. Ogres svītas nogulumu aizpilda arī senā karsta kritenes, kas atrodas iecirkņa D. Dažādos urbumos fiksēts atšķirīgs slāņa biezums no 6,15 m līdz 10,70 m. Daugavas svīta (D3dg) veido produktīvo slāņkopu jeb Paredzētās darbības derīgo slāņkopu, kuras kopējais biezums ir 8,8 – 16,1 m robežās. Salaspils svīta (D3slp) ir izplatīta visā iecirknī, iegūlot zem Daugavas svītas. Kopumā to veido mālu, merģeļu,

⁶ Teritorijas plānojuma TIAN 160.6.1.5. punkts.

dolomītmerģeļu un mālainu dolomītu slāņmija. Svītas biežums ir ~ 10 m. Detalizētās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 2.2. nodaļā.

- 3.2.12. Ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē iepriekš veikto dolomīta ieguvi, kā rezultātā bijušajā ieguves vietā izveidojusies Urgu ūdenskrātuve, kā arī salīdzinoši netālo uz Daugavas izveidotās Pļaviņu HES ūdenskrātuves atrašanos, teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi novērtēti kā sarežģīti. Saskaņā ar Ziņojumu izdalāmi divi pazemes ūdens horizonti – kvartāra gruntsūdeņu horizonts un Daugavas pazemes ūdens horizonts, kas nosaka hidroģeoloģiskos apstākļus iecirknī. Iecirkņa teritorijā kvartāra ūdens horizonts nav apūdeņots, bet iespējama periodiska un īslaicīga maldu gruntsūdeņu veidošanās smilts slāņkopā virs mālainiem iežiem. Savukārt Daugavas pazemes ūdens horizonts režīms nav viendabīgs, un, galvenokārt, atkarīgs no iežu plaisainības un karstainības pakāpes. Horizonta ūdeņi ir bezspiediena. Tā ūdens plūsma vērsta uz R Daugavas upes virzienā. Detalizētās teritorijas hidroģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 2.4. nodaļā.
- 3.2.13. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē nav reģistrētas pazemes ūdeņu atradnes. Tuvākās nozīmīgās pazemes ūdens atradnes atrodas Pļaviņās un Koknesē attiecīgi 12 km un 7 km attālumā no Darbības vietas. Minēto pilsētu ūdensapgādei izmanto Gaujas-Amatas (D3gj-am) ūdens horizontu. Saskaņā ar Ziņojumu atbilstoši LVĢMC Vienotajā Vides informācijas sistēmā, kurā tiek uzturēta un aktualizēta arī informācija par pazemes ūdeņiem un urbumiem, pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē reģistrēti pieci ūdens ieguves urbumi: divi urbumi Rīteru ciemā, viens urbums Kalniešu fermā un divi urbumi fermā “Mežākas” (Ziņojuma 3.1. attēls), kuros ūdensguvei izmanto Pļaviņu (D3pl) un Gaujas (D3gj) ūdens horizontus (Ziņojuma 3.1. tabula). Centralizēta ūdensapgāde ir organizēta tikai Rīteru ciemā, kur ūdensapgādei izmanto artēzisko urbumu LVĢMC DB Nr. 21455, pārējās apdzīvotajās vietās ūdens tiek iegūts galvenokārt no grodu akām. IVN izstrādes gaitā Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē (130 – 600 m attālumā) identificētas deviņas ūdens ieguves vietas viensētās, kuras potenciāli var tikt ietekmētas Paredzētās darbības rezultātā un kuras detalizēti raksturotas Ziņojuma 3.3. tabulā.
- 3.2.14. Saskaņā ar VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas⁷ datiem Darbības vietā nav meliorācijas sistēmu un būvju (Ziņojuma 2.6. attēls). Uz ZA, ~ 10,5 m attālumā no Darbības vietas atrodas koplietošanas ūdensnoteka (ŪSIK kods 41712:4). Savukārt ~ 230 m uz Z no Darbības vietas atrodas vēl viena koplietošanas ūdensnoteka (ŪSIK kods: 41712:1). Tuvākā nozīmīgākā ūdenstece, kas atrodas ~ 1,0 – 1,2 km uz R no Darbības vietas, ir Daugavas Pļaviņu HES ūdenskrātuves posms (meliorācijas kadastra Nr. 4:01). Savukārt attālums līdz upes līcim (senās gravas applūdušais posms) pie Rīteriem ir ~ 0,35 – 0,4 km. Saskaņā ar Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) 2.¹ pielikumu Daugavas upe no valsts robežas līdz grīvai ir noteikta kā prioritārie ūdeņi karpveidīgajām zivīm (K). Daugavas labā krasta pieteka Rīterupīte atrodas ~ 0,07 – 0,3 km uz R un Z-ZR no Darbības vietas, tajā paredzēts novadīt karjera atsūknētos un nostādinātos ūdeņus. Tuvākā ūdenstilpe - Urgu ūdenskrātuve, atrodas ~ 0,1-0,5 km uz R-ZR no Darbības vietas.
- 3.2.15. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Grafisko daļu un Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojuma⁸ grafisko daļu “Klintaines pagasta teritorijas funkcionālais zonējums. Redakcija 6.1” Paredzētās darbības teritorijā neietilpst applūstošās teritorijas ar plūdu varbūtību 10 %

⁷Meliorācijas kadastra informācijas sistēma, pieejama: <https://www.melioracija.lv/>. Skatīta (07.03.2023).

⁸Pieejama - https://geolattija.lv/geo/tapis#document_26853. Skatītas (16.06.2023).

vai vismaz reizi 10 gados, kā arī Paredzētās darbības tiešā tuvumā nav applūstošo teritoriju ar plūdu varbūtību 10 % vai vismaz reizi 10 gados.

- 3.2.16. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkla (*Natura 2000*) teritorijā (turpmāk – *Natura 2000* teritorija). Tuvākā *Natura 2000* teritorija – dabas liegums “*Klintaine*” (kods: LV0529300), atrodas ~ 4 km uz DA no Darbības vietas. Tuvākais aizsargājams dabas piemineklis – dižkoks - ozols *Quercus robur* (ID 15392), atrodas ~ 200 m uz Z-ZR no Darbības vietas. Darbības vietas tuvumā - ~1,4 km uz ZR, atrodas aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis – “*Rīteru sausgultne un karsta kritenes*” (kods: LV0440030).
- 3.2.17. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” (turpmāk – dabas datu sistēma “*Ozols*”) pieejamo informāciju Darbības vietā (Atradnes iecirkņa “*Koknese*” 1. laukums teritorijā) atrodas ES un Latvijā aizsargājamā biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligons (ID 947214)⁹, kā arī Darbības vietas tiešā tuvumā, tostarp robežojoties, atrodas vēl vairāki biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligoni (ID 947213; 947215; 947216). Darbības vietā arī reģistrēta īpaši aizsargājama putnu suga – brūnā čakste *Lanius collurio*.
- 3.2.18. Darbības vietas un tajā esošo dabas vērtību – aizsargājamu biotopu, augu sugu un ornitofaunas izvērtējumu veikuši sertificēti sugu un biotopu eksperti – Dana Krasnopoļska¹⁰ (turpmāk – Eksperte D. Kranopoļska) un Gaidis Grandāns¹¹ (turpmāk – Eksperts G. Grandāns), (turpmāk kopā vai atsevišķi arī – Sugu un biotopu eksperti vai Sugu un biotopu eksperts), 2022. gada 1. augustā sniedzot atzinumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām (turpmāk – Sugu un biotopu ekspertu Atzinums) (Ziņojuma VIII pielikums). Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu Atzinumu Eksperte D. Kranopoļska Darbības vietu dabā apsekojusi 2021. gada 12. aprīlī, 2021. gada 21. un 22. maijā, savukārt Eksperts G. Grandāns - 2022. gada 16. aprīlī, 2022. gada 18. un 20. jūnijā, 2022. gada 16. un 25. jūlijā. Savukārt Eksperts G. Grandāns 2023. gada 13. martā sniedzis precizējumus (Ziņojuma VIII pielikums) sagatavotajam Sugu un biotopu ekspertu Atzinumam.
- 3.2.19. Atbilstoši Teritorijas plānojumam Darbības vieta neatrodas ainaviski vērtīgā teritorijā. Atbilstoši Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) mājaslapā pieejamajai kultūras pieminekļu kartei¹² Darbības vieta tiešā tuvumā neatrodas neviens valsts nozīmes aizsargājams kultūras piemineklis.
- 3.2.20. Saskaņā ar LVĢMC publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā¹³ esošo informāciju Darbības vietas tiešā tuvumā nav reģistrēta neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta.

⁹ Saskaņā ar Ziņojumu (Ziņojuma 29. lpp.) teritorijas apsekošanas gaitā konstatēts, ka lielākā daļa no paredzētās darbības vietas teritorijā esošo ES nozīmes biotopu poligonu teritorijas ir uzarta un apsēta ar lauksaimniecības kultūru – auzām. Birojs konstatē, ka šobrīd dabas datu sistēmā “*Ozols*” pieejamā informācija ir koriģēta un IVN sagatavošanas gaitā konstatētas teritorijas, kas bija apsētas, vairs nav iekļautas IVN sagatavošanas gaitā identificētajās ES nozīmes biotopu poligonu teritorijās.

¹⁰ Eksperta sertifikāts Nr. 096, specializācija – biotopu grupa “*purvi*”, sugu grupa “*vaskulārie augi*” (derīgs līdz 02.03.2023.); biotopu grupa “*tekoši saldūdeņi*” (derīgs līdz 01.06.2024.); biotopu grupas “*meži un virsāji; zālāji*” (derīgs līdz 01.06.2026.).

¹¹ Eksperta sertifikāts Nr. 061, specializācija – sugu grupa “*putni*” (derīgs līdz 07.08.2024.); Eksperta sertifikāts Nr. 087, specializācija – sugu grupa “*sēnes*” (derīgs līdz 26.08.2024.); biotopu grupas “*meži un virsāji; purvi zālāji*” (derīgs līdz 25.07.2026.).

¹² Pieejama: <https://karte.mantojums.lv/> (skatīts 07.03.2023.).

¹³ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs (vietu saraksts un vietu karte) pieejams: <http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=pppvMapView&incrementCounter=1> (skatīts 07.03.2023.).

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Dolomīta ieguve Atradnes teritorijā paredzēta ~ 19,02 ha platībā¹⁴. Gada griezumā plānots izstrādāt līdz 150 tūkst. t dolomīta materiāla ~ 1 ha platībā, saražojot līdz 100 000 m³ dolomīta šķembu. Atradnes izstrādes procesa apraksts sniegts Ziņojuma 1.2. nodaļā, shematiskais attēlojums – Ziņojuma 1.2. attēlā. Teritorijas sagatavošanas darbi paredzēti ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas - no 1. aprīļa līdz 31. jūlijam. Aptuvenā atmežojamā platība pirms izstrādes darbu uzsākšanas – 1 ha. Dolomīta ieguve, apstrāde un izvešana plānota visa gada garumā, darbdiēnās no plkst. 7.00 – 19.00. Karjera pilnīga izstrāde paredzēta 20 - 25 gadu laikā.
- 3.3.2. Dolomīta ieguve paredzēta ar atklāta karjera ieguves metodi, vismaz divās kāplēs ar spridzināšanas metodi. Drošas spridzināšanas ieguves laukuma zonas shēma attēlota Ziņojuma 3.8. attēlā (61. lpp.). Paredzētā darbība ietver dolomīta ieguvi, transportēšanu uz ražošanas laukumu derīgo izrakteņu tālākai apstrādei (drupināšana / šķirošana / sijāšana, mazgāšana), saražotās produkcijas uzglabāšanu un izvešanu realizācijai. Ieguves un apstrādes procesā izmantotās tehnikas raksturlielumi un darba laika fonda dati apkopoti Ziņojuma 3.4. tabulā.
- 3.3.3. Derīgo izrakteņu ieguvi paredzēts veikt ar pazemes ūdens atsūkņēšanu, pazeminot kvartāra un Daugavas ūdens horizontu pazemes ūdens līmeni ieguves laukumā. Šim nolūkam karjerā ir plānots izveidot ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas sistēmas, ierīkojot ūdens savācējtilpnes un novadgrāvjus. Ziņojuma 3.4. nodaļā prognozēts, ka atsūkņējamo ūdeņu apjoms nepārsniegs 70 tūkst. m³ diennaktī. Ūdens līmeņa pazemināšanai plānots izmantot divus līdz piecus 30 kW ūdens sūkņus ar ražību 200 m³/h. Sūkņu daudzums atkarīgs no pārsūkņējamā ūdens daudzuma. Saskaņā ar Ziņojumu sūkņi strādās automātiskā režīmā, ieslēdzoties, ja pārsniegta noteiktā ūdens līmeņa atzīme.
- 3.3.4. Paredzēts saražot dažāda izmēra dolomīta šķembas (0/5, 5/8, 8/16, 16/32, 32/63 mm) un maisījumus ar kopējo apjomu līdz ~ 150 000 t/gadā (ņemot vērā pieprasījumu). Apstrāde var ietvert gan drupināšanu / sijāšanu / mazgāšanu, gan drupināšanu / sijāšanu bez mazgāšanas atkarībā no pieprasījuma. Mazgāšanas procesā plānots pielietot sūkni ar ūdens plūsmu līdz 120 m³/h, attiecīgi nepieciešamais ūdens daudzums 8 darba stundām ir vidēji 960 m³. Tehnoloģiskajā laukumā plānots ierīkot divus noslēgtā cikla nosēddīķus mazgāšanas iekārtas ūdens aprītei, un vienu nosēddīķi tieši pirms ūdens novadīšanas Rīterupītē. Paredzētās darbības shēma ar atsūkņētā ūdens novadīšanas virzieniem parādīta Ziņojuma 1.5. attēlā.
- 3.3.5. Iegūto materiālu no tehnoloģiskā laukuma plānots izvest pa vērtēto 2. transportēšanas alternatīvas maršrutu. Iegūtais materiāls no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam iespēju robežās tiks pārvadāts atradnes teritorijas robežās, taču piesārņojošo vielu emisijas daudzuma un trokšņa izkļiedes aprēķinos pieņemts, ka pārvadāšanai tiks izmantots servitūta ceļš, kas atbilst iespējami sliktākajam scenārijam no vērtējamo ietekmju viedokļa. Transportēšanas maršrutu shēmas parādītas, piemēram, Ziņojuma (15. lpp.) 1.7. attēlā (2. alternatīva), 1.2. un 3.3. attēlos (1. alternatīva), kā arī 3.6. attēlā (no ieguves vietas uz tehnoloģisko laukumu).
- 3.3.6. Derīgā materiāla uzglabāšana plānota tehnoloģiskajā laukumā – maksimāli 5 000 m² lielā teritorijā. Īslaicīga neapstrādātā dolomīta uzglabāšana iespējama arī Atradnes teritorijā. Gar tehnoloģiskā laukuma DR robežu lauztā līnijā vismaz 265 m garumā un 6 m augstumā paredzēts izveidot noņemtās virskārtas aizsargvalni, kura veidošanai paredzēts izmantot aptuveni 10 000 m³ noņemtās segkārtas (Ziņojuma 7.1. attēls).

¹⁴ Skatīt arī šī atzinuma 3.2.8. un 3.2.9. punktu par pašreizējiem ieguves ierobežojumiem, kas saistīti ar Teritorijas plānojumā un TIAN noteikto Daugavas aizsargjoslu un aprobežojumiem tajā.

Pārējās noņemtās segkārtas krautnes paredzēts izveidot pie Urgu ūdenskrātuves (Ziņojuma 1.2. attēls).

- 3.3.7. Tehnoloģiskajā laukumā paredzēts izveidot laukumu tehnikas novietošanai, kā arī novietot 1 m³ degvielas tvertni. Ziņojumā nav norādīts dīzeļdegvielas daudzums, kuru paredzēts gada laikā uzpildīt uzstādītajā tvertnē. Paredzēts izvietot arī mobilo ofisa konteineru, kura apsilde paredzēta izmantojot elektroenerģiju, un tualeti, kā arī atkritumu konteinerus bīstamajiem un sadzīves atkritumiem.
- 3.3.8. Rekultivāciju paredzēts veikt pēc Atradnes izstrādes (ne vēlāk kā gadu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas). Ziņojumā nav pievienota informācija par iespējamajiem rekultivācijas risinājumiem, bet 1.3. nodaļā norādīts, ka rekultivācijas plāns tiks pievienots derīgo izrakteņu ieguves projektam. Atbilstoši sākotnējai iecerei Atradnes teritorijā paredzēts ierīkot ūdenskrātuvi. Ziņojumā netiek izslēgta iespēja, ka rekultivācijas procesu iespējams uzsākt arī vienlaikus ar derīgo izrakteņu ieguvi.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā ir apskatītas divas derīgā materiāla transportēšanas līdz valsts autoceļam A6 alternatīvas:
  - 3.4.1.1. pirmā alternatīva paredz derīgā materiāla izvešanu no tehnoloģiskā laukuma pa pašvaldības autoceļu (A6–Porieši) (Ziņojuma 1.2. un 1.5. attēli); transportēšanas ceļa garums – 0,35 km;
  - 3.4.1.2. otrā alternatīva paredz izmantot vietējo autoceļu, kas savieno pašvaldības autoceļu (A6–Porieši) ar autoceļu V947 *Staburags-Sēliškas* un tālāk pa to līdz autoceļam A6 (Ziņojuma 1.7. attēls 15. lpp.); transportēšanas ceļa garums – 1,63 km.
- 3.4.2. Izstrādātāja novērtējusi, ka spridzināšanas metode ir izmantojama visā paredzētajā dolomīta ieguves laukumā. Līdz ar to Birojs norāda, ka gadījumā, ja spridzināšanas darbu projekta un / vai derīgā izrakteņa ieguves projekta saskaņošanas laikā tiek noteikti spridzināšanas zonu samazinoši nosacījumi, ieguve ar citiem tehniskiem risinājumiem (piemēram, ar mehāniskās irdināšanas metodi) kā Ziņojumā novērtētie nav pieļaujama, neveicot Sākotnējo izvērtējumu, un būtisku izmaiņu gadījumā lemjams par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.
- 3.4.3. Ziņojuma 8. nodaļas “*Paredzētās darbības alternatīvu izvērtējums un izvēlēta varianta pamatojums*” saturs tikai daļēji atbilst tās nosaukumam, tomēr konstatējams, ka Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekmes uz dzīvojamo māju “*Skaidas*” mazināšanas nolūkā realizējama transportēšanas 2. alternatīva un papildus risinājums – prettrokšņa valnis gar tehnoloģiskā laukuma DR malu. No Ziņojumā veiktā emisiju gaisā un trokšņa ietekmes novērtējuma rezultātiem Birojs secina, ka būtiskāko ietekmi radīs tehnoloģiskajā laukumā paredzēto darbību kopums. Birojs arī secina, ka 2. transportēšanas alternatīvas gadījumā palielināsies ar Paredzēto darbību ietekmētā teritorija, galvenokārt transporta radītās putekļu emisijas grants ceļa zonā, tomēr emisiju robežlielumi netiks pārsniegti.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2021. gada 2. jūlija vēstule Nr. 11.4/2919/VI/2021 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” un 2021. gada 1. jūlija Sākotnējais izvērtējums Nr. VI21SI0069 (Biroja reģ. Nr. 5-01/1322).
- 4.2. Biroja 2021. gada 5. jūlija vēstule Nr. 5-01/658 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru Birojs informē Ierosinātāju, pašvaldību un Dienestu par nepieciešamām turpmākām Ierosinātājas rīcībām, ja tiek veikta Paredzētās darbības IVN procedūra, tostarp

nepieciešamību veikt sabiedrības informēšanas un paziņojuma publicēšanas darbības saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantu.

- 4.3. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 4. novembra elektroniskā pasta vēstule ar tai pievienoto paziņojumu par Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģ. Nr. 5–01/2060).
- 4.4. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 4. novembra elektroniskā pasta vēstule ar tai pievienotu Izstrādātājas pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei un Izstrādātājas 2021. gada 27. septembra Pilnvaru, ar kuru Ierosinātāja pilnvaro Izstrādātāju tās vārdā iesniegt un saņemt visu dokumentāciju, kā arī veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar Paredzētās darbības IVN procedūru (Biroja reģ. Nr. 5–01/2061).
- 4.5. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 10. novembra elektroniskā pasta vēstule ar tai pievienotajiem materiāliem – SIA “*Mailmaster*”, reģ. Nr. 40003266519, atskaite par individuālo paziņojumu nosūtīšanu par Paredzētās darbības sākotnējo sabiedrisko apspriešanu un Aizkraukles novada izziņa par pieguļošo īpašumu īpašnieku adresēm (Biroja reģ. Nr. 5–01/2096).
- 4.6. Fiziskas personas 2021. gada 20. novembra elektroniskā pasta vēstule ar viedokli par Paredzēto darbību (Biroja reģ. Nr. 1–07/2151).
- 4.7. Izstrādātājas pārstāvja 2021. gada 24. novembra elektroniskā pasta vēstule ar tai pievienoto sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolu (Biroja reģ. Nr. 5-01/2179).
- 4.8. Ekspertes 2021. gada 30. novembra elektroniskā pasta vēstule ar tai pievienoto ekspertes sagatavoto viedokli par Paredzēto darbību un tās Sākotnējo apspriešanu, kas sagatavots pamatojoties Darbības vietas apkārtnē esošo viensētu iedzīvotāju lūguma (Biroja reģ. Nr. 5-01/2226).
- 4.9. Izstrādātājas 2021. gada 2. decembra vēstule Nr. 79/11-21 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu dolomīta atradnei “Rīteri”*” ar informāciju par sabiedrības interesi un aktivitāti Sākotnējās apspriešanas gaitā (Biroja reģ. Nr. 5-01/2242).
- 4.10. Biroja 2021. gada 6. decembra Programma Nr. 5 – 03/13 “*ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei 19,02 ha platībā dolomīta atradnes “Rīteri” iecirkņa “Koknese” 1. laukumā un 2. laukumā Kokneses pagastā, Aizkraukles novadā*”.
- 4.11. Izstrādātājas pārstāvja 2022. gada 1. augusta elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojā iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu un publikācijas laikrakstā kopija (Biroja reģ. Nr. 5–01/1600).
- 4.12. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) 2022. gada 26. augusta vēstule Nr. 4.9/4695/2022-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu dolomīta atradnē “Rīteri”*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1748).
- 4.13. Izstrādātājas 2022. gada 2. septembra vēstule Nr. 52/09-21 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu*”, ar kuru Birojā iesniegts Ziņojums un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģ. Nr. 5–01/1807).
- 4.14. Izstrādātājas pārstāvja 2022. gada 7. septembra elektroniskā pasta vēstule un tai pievienotais Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols (Biroja reģ. Nr. 5–01/1829).
- 4.15. Dienesta 2022. gada 7. oktobra vēstule Nr. 2.3/AP/6478/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” ar tajā ietverto atsauksmi par Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5–01/2053).

- 4.16. VSIA "Latvijas Valsts ceļi" 7. oktobra vēstule Nr. 4.7/16668 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5–01/2052).
- 4.17. DAP 2022. gada 10. oktobra vēstule Nr. 4.9/5506/2022-N "Par aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu dolomīta atradnē "Rīteri"" ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/2063).
- 4.18. Pašvaldības 2022. gada 19. oktobra vēstule Nr. 4.1/N/22/2018 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5–01/2131).
- 4.19. Biroja 2022. gada 20. oktobra vēstule Nr. 5–01/1041/2022 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" Ierosinātājai un Izstrādātājai par nepieciešamo papildu informācijas un vērtējuma sniegšanu Ziņojuma papildināšanai.
- 4.20. Izstrādātājas 2022. gada 27. decembra vēstule Nr. 82/12-22 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" ar kuru Birojā iesniegta Ziņojuma aktualizētā redakcija un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģ. Nr. 5–01/2554).
- 4.21. Biroja 2023. gada 11. janvāra vēstule Nr. 5–01/24/2023 Ierosinātājai un Izstrādātājai "Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu".
- 4.22. Dienesta 2023. gada 27. janvāra vēstule Nr. 2.3/AP/1169/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" ar tajā ietverto atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5–01/205).
- 4.23. DAP 2023. gada 30. janvāra vēstule Nr. 4.9/504/2023-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu atradnē "Rīteri"" ar tajā ietverto atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/210).
- 4.24. Pašvaldības 2023. gada 31. janvāra vēstule Nr. 4.1/N/23/195 "Par viedokļa sniegšanu papildinātajam ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam" ar tajā ietverto atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5–01/225).
- 4.25. Biroja 2023. gada 7. februāra vēstule Nr. 5-01/134/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" Ierosinātājai un Izstrādātājai par nepieciešamo papildu informācijas un vērtējuma sniegšanu Ziņojuma papildināšanai.
- 4.26. Biroja 2023. gada 17. februāra vēstule Nr. 5-01/189/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" Ierosinātājai un Izstrādātājai par nepieciešamo papildu informācijas sniegšanu un labojumiem Ziņojuma papildināšanai.
- 4.27. Izstrādātājas 2023. gada 13. marta pavadvēstule Nr. 20/03-23 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" un Ziņojuma aktualizētā redakcija (Birojā saņemti un reģistrēti 2013. gada 14. martā, Biroja reģ. Nr. 5–01/571).
- 4.28. Ierosinātājas pārstāvja 2023. gada 15. marta elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegts Paziņojums par Ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu Birojā (Biroja reģ. Nr. 5–01/583).
- 4.29. Biroja 2023. gada 17. marta vēstule Nr. 5-01/279/2023 "Par adresāta uzklauššanu" Ierosinātājai un Izstrādātājai.
- 4.30. Izstrādātājas 2023. gada 17. aprīļa vēstule Nr. 40/03-23 "Par adresāta uzklauššanu" (Biroja reģ. Nr. 5–01/921).
- 4.31. Izstrādātājas 2023. gada 13. jūnija pavadvēstule Nr. 50/06-23 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu" un Ziņojuma aktualizētā redakcija (Biroja reģ. Nr. 5-01/1513).
- 4.32. Ierosinātājas pārstāvja 2023. gada 14. jūnija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegta papildinformācija aktualizētajai Ziņojuma redakcijai trokšņa ietekmes novērtējumam (Biroja reģ. Nr. 5–01/1526).

- 4.33. Biroja 2023. gada 16. jūnija vēstule Nr. 5-01/801/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” Ierosinātājam un Izstrādātājam par nepieciešamo papildu informācijas sniegšanu un precizējumiem Ziņojumā.
- 4.34. Izstrādātājas 2023. gada 26. jūnija pavadvēstule Nr. 58/06-23 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma iesniegšanu” un Ziņojuma aktualizētā redakcija (Biroja reģ. Nr. 5-01/1589).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) tika publicēts 2021. gada 5. novembrī reģionālajā laikrakstā “*Staburags*” (Nr. 86(8163)). Informācija tika izvietota arī Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv sadaļā “*Aktuālie paziņojumi*” un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Izstrādātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv sadaļā “*Aktuālie paziņojumi*”. Paziņojumi par IVN uzsākšanu un Sākotnējo apspriešanu individuāli tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kā arī citiem Darbības vietas tuvumā esošo nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem) (kopā 29 adresāti).
- 5.1.2. Saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums*” 20. pantā noteikto, Ziņojuma sabiedriskās apspriešana norisinājās laika posmā no 2021. gada 5. novembra līdz 26. novembrim. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme notika attālināti 2021. gada 17. novembrī plkst. 10.00, rīkojot tiešsaistes videokonferenci. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.enviro.lv publicēto saiti vai, nosūtot pieprasījumu uz elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv, to saņemot savā elektroniskajā pastā. Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, Ierosinātājas, pašvaldības un sabiedrības pārstāvji. Sanāksmes dalībnieki video prezentācijā tika iepazīstināti ar Paredzēto darbību un Sākotnējās apspriešanas procedūru, tika aicināti uzdot sev interesējošus jautājumus. Jautājumi bija saistīti ar pašvaldības autoceļa nestspēju un tā uzturēšanu, realizējot Paredzēto darbību. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāli laika posmā no 2021. gada 5. līdz 26. novembrim internetā publicētie Sākotnējās apspriešanas materiāli tika apmeklēti no 71 unikālas IP adreses.
- 5.1.3. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2021. gada 26. novembrim. Šajā periodā Birojā tika saņemti vairāki tālruņa zvani, kā arī divi rakstiski viedokļi, tostarp ekspertes viedoklis, kas sagatavots, pamatojoties uz kolektīvu Darbības vietas apkārtējo māju iedzīvotāju lūgumu. Sabiedrības viedokļos, galvenokārt, izteiktas bažas par sagaidāmo ietekmi uz dzīves kvalitāti tuvējo viensētu teritorijās saistībā ar iespējamām ietekmēm uz dzeramā ūdens pieejamību, gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa izmaiņām, ar transportēšanu un spridzināšanas darbu saistītām ietekmēm. Kopumā saņemtajās atsauksmēs pausts viedoklis pret Paredzēto darbību. Savukārt, saskaņā ar Izstrādātājas sniegto informāciju, tā rakstiskus jautājumus par Paredzēto darbību Sākotnējās apspriešanas gaitā nesaņēma, bet tika saņemti vairāki tālruņa zvani, kur vienā gadījumā tika izteikta noraidoša attieksme pret Paredzēto darbību, bet divos – uzdoti jautājumi par to.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2022. gada 29. jūlija līdz 28. augustam. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma apspriešanu tika publicēts reģionālajā laikraksta “*Staburags*” 2022. gada 29. jūlija izdevumā Nr. 58(8236) un ievietots pašvaldības pārvaldes, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (attiecināmi – www.aizkraukle.lv, www.enviro.lv un www.vpvp.gov.lv). Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv.
- 5.2.2. Saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums*” Ziņojuma apspriešanas sanāksmi klātienē aizstāja video prezentācija, kas bija pieejama no 2022. gada 15. līdz 19. augustam un iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, rakstot uz elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv, un saņemt uz tiem atbildes. Ziņojuma apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienē formā (attālināti) 2022. gada 17. augustā plkst. 10.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.enviro.lv publicēto saiti vai, nosūtot pieprasījumu uz elektroniskā pasta adresi valdis@felsbergs.lv, to saņemot savā elektroniskajā pastā. Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, Ierosinātājas, pašvaldības un Dienesta pārstāvji. Sanāksmes dalībnieki video prezentācijā tika iepazīstināti ar sagatavoto Ziņojumu un Ziņojuma apspriešanas procedūru, tika aicināti uzdot sev interesējošus jautājumus. Pašvaldības pārstāvis interesējās, vai ir atbildēts uz Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtajiem iedzīvotāju jautājumiem, savukārt Dienesta pārstāvis interesējās par plānotajiem Paredzētās darbības limitējošiem pasākumiem Daugavas upes 500 m aizsardzības zonā.
- 5.2.3. Ziņojuma apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par sagatavoto Ziņojumu. Savukārt pēc Ziņojuma apspriešanas Birojs saņēma DAP 2022. gada 26. augusta vēstuli Nr. 4.9/4695/2022-N, kurā DAP pauda viedokli par sagatavoto Ziņojumu, kā arī norādīja uz nepieciešamību papildināt Ziņojumu, galvenokārt iestrādājot plānotos risinājumus ietekmes uz bioloģisko daudzveidību saglabāšanai kā obligāti veicamus pasākumus.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2022. gada 2. septembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.aizkraukle.lv, www.enviro.lv un www.vpvp.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas tīmekļvietnē www.enviro.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:
  - 5.3.2.1. Dienesta 2022. gada 7. oktobra vēstuli Nr. 2.3/AP/6478/2022, kurā norādīts uz Ziņojuma trūkumiem un nepieciešamo papildinformāciju, kas saistīti ar trokšņa ietekmes novērtējumu un tehnoloģiskā laukuma novietojumu.
  - 5.3.2.2. VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” 7. oktobra vēstuli Nr. 4.7/16668 ar viedokli, ka tai kopumā nav iebildumu pret Paredzētās darbības ietvaros plānot dolomīta ieguvu ar spridzināšanas metodi autoceļa A6 tuvumā (~ 400 m attālumā no tā), ja tiek ievērotas VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” norādītās prasības saistībā ar drošības uz autoceļa A6 nodrošināšanu un ceļa remontdarbu izmaksu segšanu, ja spridzināšanas ietekmē tiek radīti bojājumi autoceļam A6.
  - 5.3.2.3. DAP 2022. gada 10. oktobra vēstuli, kurā DAP norāda, ka Ziņojumā ir iestrādāti DAP 2022. gada 26. augusta vēstulē Nr. 4.9/4695/2022-N sniegtie komentāri. DAP neiebilst pret Paredzēto darbību, ja tiek nodrošināti visi Ziņojuma 7. nodaļā norādītie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai, tostarp visi Ziņojuma 7.3. nodaļā piedāvātie pasākumi īpaši aizsargājamo biotopu saglabāšanai. Tāpat

DAP vērš uzmanību, ka plānotā aizsargājamā biotopa velēnas pārstādīšana saskaņojama un veicama konsultējoties ar DAP.

- 5.3.2.4. Pašvaldības 2022. gada 19. oktobra vēstuli Nr. 4.1/N/22/2018, kurā pašvaldība vērš uzmanību uz Daugavas upes aizsargjoslu kontekstā ar Paredzētās darbības teritoriju. Vienlaikus pašvaldība norāda, ka kopumā atbalsta Paredzēto darbību, ja tā nav pretrunā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu un citu institūciju atzinumiem.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2022. gada 20. oktobra vēstuli Nr. 5–01/1041/2022 Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātajai un Izstrādātajai arī Birojā saņemtos pašvaldības un institūciju viedokļus.
- 5.3.4. Izstrādātāja Birojā iesniedza aktualizēto Ziņojumu 2022. gada 27. decembrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Aizkraukles novada pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (attiecīgi www.enviro.lv, www.aizkraukle.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 9.1. tabulā ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.5. Birojs ar 2023. gada 11. janvāra vēstuli Nr.5–01/24/2023 Ierosinātajai un Izstrādātajai pagarināja atzinuma izdošanas termiņu par vienu mēnesi.
- 5.3.6. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par papildināto Ziņojumu, Birojs saņēma:
  - 5.3.6.1. Dienesta 2023. gada 27. janvāra vēstuli, kurā Dienests norāda, ka Ziņojumā joprojām nav sniegts skaidrojums un argumentēts pamatojums plānotajam tehnoloģiskā laukuma izvietojumam, ņemot vērā dzīvojamās mājas “Skaidas” novietojumu. Papildus tam Dienesta ieskatā būtu jāvērtē arī paredzētās dīķu sistēmas apjoma pietiekamība, atsūknētā ūdens attīrīšanai no suspendētajām vielām pirms to novadīšanas Rīterupītē.
  - 5.3.6.2. DAP 2023. gada 30. janvāra vēstuli, kurā DAP norāda, ka Ziņojuma 7.3. un 7.4. nodalījā kopumā ir iekļauti DAP iepriekšējās vēstulēs paustie komentāri. Papildus DAP uzsver, ka plānotos biotopa atjaunošanas pasākumus nepieciešams īstenot abās no Ziņojumā piedāvātajām šī pasākuma potenciālajām realizācijas vietām, kā arī precizē, ka nepieciešams paredzēt monitoringa pasākumus, lai pārliecinātos par negatīvo ietekmi mazinošā pasākuma – īpaši aizsargājamās augu sugas Ženēvas cekuliņa *Ajuga genevensis* atradnes pārstādīšana, sekmēm.
  - 5.3.6.3. Pašvaldības 2023. gada 31. janvāra vēstulei, kurā tā atkārtoti vērš uzmanību uz Darbības vietā spēkā esošiem plānošanas dokumentiem, kā arī uz esošo ceļu kvalitātes nepazemināšanu un nepieciešamību nodrošināt tuvējo māju iedzīvotājus ar dzeramo ūdeni, ja Paredzētās darbības ietekmē tā pieeja ir ierobežota.
- 5.3.7. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 7. februāra vēstuli Nr. 5-01/134/2023 un 2023. gada 17. februāra vēstuli lūdza papildināt Ziņojumu ar nepieciešamo papildu informāciju un vērtējumu, nosūtot Ierosinātajai un Izstrādātajai arī Birojā saņemtos pašvaldības un institūciju viedokļus.
- 5.3.8. Aktualizēto Ziņojumu Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 13. martā (Birojā reģistrēts 2023. gada 14. martā ar reģ. Nr. 5–01/571). Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Aizkraukles novada pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (attiecīgi www.enviro.lv, www.aizkraukle.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 9.2. tabulā ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.9. Birojs ar 2023. gada 17. marta vēstuli Nr. 5-01/279/2023 informēja Ierosinātāju un Izstrādātāju, ka Ziņojuma izvērtēšanas gaitā pirmsšķietami identificēti apstākļi, kas

noteic, ka, izdodot atzinumu par Ziņojumu, saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, būs jāizvirza specifiski nosacījumi, ka Paredzētā darbība nav pieļaujama vispār vai nav pieļaujama tehnoloģiskā laukuma izveidošana Ziņojumā vērtētajā novietojuma pozīcijā bez ietekmi mazinošiem pasākumiem un papildu vērtējuma. Tādēļ Birojs, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62. panta pirmo daļu, lūdza Ierosinātājam sniegt viedokli un argumentus.

- 5.3.10. Izstrādātājas 2023. gada 17. aprīļa vēstuli Nr. 40/03-23, ar kuru tā izteic viedokli par Biroja 2023. gada 17. marta vēstulē Nr. 5-01/279/2023 norādīto un informēja, ka saistībā ar Biroja 2023. gada 17. marta vēstulē Nr. 5-01/279/2023 izklāstīto situāciju, kas aprakstīt arī šī atzinuma 5.3.9. punktā, notiek darbs pie nekustamā īpašuma “Skaidas” būves ar kadastra apzīmējumu Nr. 32580070143002 galvenā lietošanas veida nomaiņu uz nedzīvojamu ēku. Tāpat ar minēto vēstuli Izstrādātāja lūdza apturēt atzinuma izdošanas termiņu, līdz Birojs tiks informēts par problēmsituācijas atrisinājumu.
- 5.3.11. Aktualizēto Ziņojumu Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 13. un 26. jūnijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Aizkraukles novada pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (attiecīgi www.enviro.lv, www.aizkraukle.lv un www.vpvp.gov.lv). Ziņojuma aktualizētajā redakcijā veiktas izmaiņas 7. nodaļā, to papildinot ar pasākumiem trokšņa ietekmes samazināšanai – prettrokšņa vaļņa izveidi gar īpašumu, kurā paredzēts izvietot tehnoloģisko laukumu, lai novērstu Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekmi uz dzīvojamo māju “Skaidas”. Ziņojuma attiecīgajās sadaļās veikts arī plānotā pasākuma ietekmes novērtējums. Ziņojums papildināts ar alternatīvu transportēšanas maršruta novērtējumu.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Kontekstā ar Paredzēto darbību Teritorijas plānojuma TIAN III daļas 3.12. sadaļas “*Prasības derīgo izrakteņu ieguvei*” 146. punkta 146.3. un 146.4. apakšpunktā ir noteikts, ka derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta ceļu aizsargjoslu teritorijas, izņemot gadījumus, ja šo ieguvi veic attiecīgā infrastruktūras objekta īpašnieks vai infrastruktūras objekta īpašnieks piekūrīt derīgo izrakteņu ieguvei objekta aizsargjoslā, un ūdensobjektu aizsargjoslās. Plānoto ieguves vietu skar gan pašvaldības autoceļa (A6-*Porieši*), gan Daugavas upes aizsargjosla, tādēļ secināms, ka uz Paredzēto darbību tās plānotajā maksimālās ieguves platībā (19,02 ha) attiecināmi derīgo izrakteņu ieguves aprobežojumi, kas izriet no šobrīd spēkā esošā Teritorijas plānojuma. Atbilstoši Ziņojumam Izstrādātāja esošajā situācijā apzinājusi iespējas derīgo izrakteņu ieguvei neskarot ieguves platību (~4,442 ha), kas atrodas Daugavas aizsargjoslā, un tādejādi ieguvi plāno uzsākt no Iecirkņa ZR daļas, kuru neskar minētie ierobežojumi (Ziņojuma 1.2. attēls). Tā kā Ziņojumā ietekmes vērtētas ņemot vērā maksimālo ieguves laukumu (19,02 ha), gadījumā, ja saskaņojums ieguvei Daugavas aizsargjoslā netiks saņemts, prognozētā ietekme būs mazāka par Ziņojumā novērtēto. Tādēļ no ietekmes uz vidi viedokļa nav šķēršļu konceptuāli lemt par Paredzētās darbības pieļaujamību (akceptēšanu vai neakceptēšanu), jo ieguves faktiskais apjoms (ieguves laukums), par ko būs izstrādājams un saskaņojams derīgo izrakteņu ieguves projekts, būs atkarīgs no TIAN noteikto saskaņojumu saņemšanas.
- 6.2. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt Atradnē, kuras ietekmes zonā atrodas arī citas aktīvas derīgo izrakteņu ieguves vietas (“*Strautnieki-Tiltņieki*”, “*Jaunsmilktiņas I*” un “*Plikais purvs*”),

sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām¹⁵. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtētas Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes. Attiecībā uz izmaiņām ainavā Birojs pievienojas Ziņojumā secinātajam. Lokāli ir sagaidāmas negatīvas pārmaiņas, tās būs salīdzinoši ilgstošas un mazināmas tikai ar rekultivācijas pasākumiem. Tomēr ietekmes nav sagaidāmas tik būtiskas un kompleksas (teritorija nav īpaši jutīga pret pārmaiņām, teritorija neatrodas valsts vai pašvaldības noteiktās ainavu aizsardzības teritorijās (teritorijas plānošanas vai citos dokumentos nav noteikts aizsardzības statuss – neparedz, ka ainava saglabājama nemainīga)), lai aprobežotu Paredzētās darbības veikšanu.

- 6.3. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, tajā skaitā dolomīta ieguvi ar spridzināšanas paņēmieni, plānotos risinājumus un atrašanās vietu, ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas gan no derīgā materiāla ieguves un apstrādes, gan transportēšanas, kā arī spridzināšanas izraisītās vibrācijas. Paredzētās darbības gaitā derīgo materiālu plānots iegūt, izmantojot pazemes ūdens līmeņa pazemināšanu ar atsūkņēšanas metodi, tādēļ nozīmīgs aspekts, kurā veikta arī ietekmju vērtēšana un prognozes, ir teritorijas hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņām, tajā skaitā kumulatīvās ietekmes ar ietekmes zonā esošo citu derīgo izrakteņu ieguves vietām. Ņemot vērā, ka plānotajā ieguves vietā un tās apkārtnē konstatēti aizsargājami biotopi un sugas, vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes dabas vērtībām.
- 6.4. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atļidzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*
- 6.5. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai mazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama.
- 6.6. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un pie nepieciešamības – Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.7. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu, Birojs secina, ka sabiedrības pārstāvjiem ir bažas par atsevišķu ietekmju aspektu ietekmi gan uz cilvēku veselību un drošību – gaisa kvalitāte, troksnis,

---

¹⁵ Darbības vietai tieši piekļaujas Atradnes iecirknis “Grotāni” (platība 6,6 ha), izvērtējumā, izņemot ietekmju novērtējumu uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, tas netiek ņemts vērā, jo saskaņā ar Ziņojumu (Ziņojuma 45. lpp.) zemes īpašnieks ir iesniedzis iesniegumu Dienestā par iecirkņa “Grotāni” konservāciju.

spridzināšanas darbi, gan dzīves kvalitāti, tostarp dzeramā ūdens pieejamību. Savukārt pašvaldība galvenokārt būtiskus iebildumus pret Paredzēto darbību un tās ietekmes novērtējumu nav izteikusi, ja tā tiek veikta atbilstoši spēkā esošiem plānošanas dokumentiem un citu institūciju paustajiem viedokļiem, kā arī, ja netiek pasliktināta esošo ceļu kvalitāte un tiek nodrošināta tuvējo māju iedzīvotāju apgāde ar dzeramo ūdeni, ja Paredzētās darbības ietekmē tā pieeja ir ierobežota.

6.8. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.8.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze un ar nosusināšanas darbiem saistītās ietekmes.
- 6.8.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību.
- 6.8.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.8.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes, vibrācijas.

6.9. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina turpmāk minēto:

6.9.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze un ar nosusināšanas darbiem saistītās ietekmes:

- 6.9.1.1. Pazemes ūdeņu atsūkņēšana dolomīta ieguves procesā radīs pagaidu pazemes ūdens līmeņu izmaiņas karjera ekspluatācijas laikā. Pazemes ūdens līmeņu pazemināšanas rezultātā veidosies depresijas piltuve un ir sagaidāma ietekme uz apkārtējās teritorijas hidroģeoloģisko un hidroloģisko režīmu, tostarp iespējama ietekme uz apkārtnē esošo viensētu pieejamību dzeramajam ūdenim. Ietekmju novērtējums minētajos aspektos veikts, balstoties uz hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem un matemātisko modelēšanu, ievērtējot hidroloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļus Atradnes un tās apkārtnes teritorijā.
- 6.9.1.2. Paredzētās darbības pazemes ūdens līmeņa pazemināšanas hidroģeoloģisko modelēšanu 2021. gadā, sagatavojot "*Pazemes ūdens līmeņa pazemināšanas hidroģeoloģiskās modelēšanas dolomīta atradnes "Rīteri" iecirknim "Koknese", Koknese novadā*" (turpmāk arī – Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite), veicis Rīgas Tehniskās universitātes Vides modelēšanas centrs (Ziņojuma III pielikums). Savukārt hidroģeoloģe Tatjana Sorokina (turpmāk – Hidroģeoloģijas Eksperte) 2022. gadā sniegusi atzinumu "*Dolomīta atradnes "Rīteri" iecirkņa "Koknese" 1. laukumā un 2. laukumā ietekmes uz vidi novērtējuma hidroģeoloģiskie un hidroloģiskie aspekti*" (turpmāk arī - Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinums) (Ziņojuma IV pielikums).
- 6.9.1.3. IVN vajadzībām sagatavots lokālais hidroģeoloģiskais modelis (turpmāk - HM), veikts hidroģeoloģisko apstākļu izērtējums un maksimālās depresijas piltuves aprēķins, kas apkopoti Hidroģeoloģiskā modeļa atskaitē (Ziņojuma III pielikums). Savukārt, pamatojoties uz Hidroģeoloģiskā modeļa atskaiti un tās ietvaros sagatavoto lokālo HM, Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumā (Ziņojuma IV pielikums) modelēts Daugavas ūdens horizonta pjezometrisko līmeņu sadalījums un novērtēta Paredzētās darbības ietekme uz pazemes ūdens līmeņu izmaiņām un līdz ar to arī uz apkārtnē identificētajām ūdens ņemšanas vietām. Tāpat vērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnē esošajām virszemes ūdenstecēm.
- 6.9.1.4. Saskaņā ar Hidroģeoloģiskā modeļa atskaitē pieejamo informāciju lokālā HM izpētes apgabals aptver 8 km×9 km jeb 72 km² lielu laukumu (Ziņojuma III pielikuma 1. un

2. attēls). Hidroģeoloģiskos apstākļus izpētes apgabalā imitē lokālā HM septiņi slāņi, kuru reģionālie dati iegūti no Latvijas HM LAMO4. No literatūras avotiem noteikts, ka izpētes apgabalā pazemes ūdens līmeņa sezonālās izmaiņas sasniedz ~ 3 m, bet Pļaviņu HES ūdenskrātuves novērotās līmeņa svārstības ir 2,5 m (no 69,5 m vjl līdz 72,0 m vjl). Lokālais HM modelis īstenots programmatūras *Groundwater Vistas. Version 7* vidē. Savukārt modelēšanas sākuma datu apstrādei un rezultātu vizualizācijai izmantota programmatūra *SURFER-13*. Detalizētāks lokālā HM apraksts sniegts Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite 5. nodaļā.

- 6.9.1.5. Kā norādīts jau iepriekš šajā atzinumā, galvenais Paredzētās darbības ietekmējamais ūdens horizonts, kā arī galvenais ūdens horizonts, kas nosaka pazemes ūdeņu pieteci karjerā, ir Daugavas ūdens horizonts, kas izvietots Atradnes derīgās slāņkopas apakšējā daļā. Tādēļ, izmantojot lokālo HM, aprēķināts netraucētais pazemes ūdens līmeņu sadalījums Daugavas svītas (D_3dg) ūdens horizontam, kas raksturo situāciju, kad Atradne nedarbojas, un ko var pieņemt kā pamatstāvokli pirms Paredzētās darbības uzsākšanas (Ziņojuma III pielikuma 6. attēls).
- 6.9.1.6. Darbības vietas apkārtnē ir identificētas arī citas derīgo izrakteņu atradnes, kurās ieguve notiek zem pazemes ūdens līmeņa (skat. šī atzinuma 3.2.5. punktu). Tādēļ, vērtējot Paredzētās darbības ietekmi, ņemta vērā arī citu atradņu darbības iespējamā ietekme – atradne “*Jaunsmilktiņas-1*”, tostarp arī iespējama derīgo izrakteņu ieguves atjaunošana Darbības vietai pieguļošajā Atradnes iecirknī “*Grotāni*”. Tādejādi novērtētas arī Paredzētās darbības savstarpējās un summārās (kopējās) ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē
- 6.9.1.7. No Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites izriet, ka aprēķinos pieņemts, ka ar Paredzēto darbību saistītā ieguve tiek veikta visa Iecirkņa platībā (A1), tāpat arī visa Atradnes iecirkņa “*Grotāni*” platībā (A2), savukārt ieguve atradnēs “*Jaunsmilktiņas*” un “*Jaunsmilktiņas-1*” pieņemta un apzīmēta kā viens karjers “*Jaunsmilktiņas-1*” (A3) un atbilst tās izmantošanas otrajam etapam.
- 6.9.1.8. Lai novērtētu Paredzētās darbības un citu identificēto atradņu ietekmi uz Daugavas pazemes ūdens līmeņa izmaiņām, aprēķinātas atradņu depresijas piltuves un karjeru pazemes ūdens pieteces apjomi. Ņemot vērā, ka nav iespējams prognozēt katras atradnes ieguves laukumu un atsūkņēšanas režīmu konkrētā laikā, modelēti iespējami nelabvēlīgākie scenāriji, pieņemot, ka katrai atradnei atsūkņēšana tiks veikta nepārtrauktā atsūkņēšanas režīmā visā ieguves laukumā.
- 6.9.1.9. Lai gan Ziņojumā atrodama informācija, ka izstrādes gaitā ir plānots pazemināt kvartāra un Daugavas ūdens horizontu pazemes ūdens līmeni, vienlaikus atrodama arī informācija, ka kvartāra nogulumu caurlaidība ir būtiski zemāka par dolomītu caurlaidību, attiecīgi depresijas piltuvei kvartāra nogulumos jābūt ievērojami mazākai, nekā Daugavas svītas dolomītos. Attiecīgi depresijas piltuve kvartāra ūdens horizontam nav modelēta.
- 6.9.1.10. Depresijas piltuvju aprēķināšanai visiem karjeriem noteikts pazemes ūdens līmeņa pazeminājums S ($S_{A1}=9,0$ m, $S_{A2}=10,5$ m un $S_{A3}=3,0$ m) atradnes pilnā lakumā un dziļumā. Savukārt definēto pazemes avotu (U1 – U4, detalizētāk aprakstīts Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite 4. lpp.) plūsmas, kas veido karjeru pieteces apjomu, aprēķinātas izmantojot programmatūras *Groundwater Vistas. Version 7* rīku “*Mass balance*” (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite 2. tabula). Papildus tam modelēta atradņu savstarpējās ietekmes nozīmība (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite 1. tabula), kā arī plūsmu attiecību izmaiņas, atkarībā no Iecirkņa ieguves laukuma samazinājuma (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaite 3. tabula). Atradņu depresijas piltuvju un karjeru pazemes ūdens pieteces aprēķinu rezultāti sniegti

Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 5. – 8. lpp. Aprēķinātās depresijas piltuves katram karjeram atsevišķi un summāri parādītas attiecīgi Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 7 – 9. attēlā un 10. attēlā.

- 6.9.1.11. No atradņu depresijas piltuvju un karjeru pazemes ūdens pieteces aprēķinu rezultātiem secināts, ka Paredzētās darbības rezultātā, veicot ieguvu nepārtraukti visā Iecirkņa platībā un dziļumā, pieteces apjoms q būs $71011 \text{ m}^3/\text{dnn}$. Galveno pieteces apjomu (86 %) veido virszemes ūdensobjekti - Urgu ūdenskrātuve 54 % (U2), Daugavas upe 18,8 % (U1) un Rīterupīte 11,6 % (U3), savukārt no Daugavas ūdens horizonta ūdens pietece sastādīs tikai 9,4 % ($q_{\text{robeža}}$) (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 2. tabula). Starp Iecirkni un Atradnes iecirkni “*Grotāni*” ir cieša mijiedarbība (48,7 % un 61,7 %), bet atradnes “*Jaunsmilktiņas-I*” ietekme uz Iecirkni un Atradnes iecirkni “*Grotāni*” ir nenozīmīga (attiecīgi 13,6 % un 4,7 %) (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 1. tabula). Modelētās kopsakarības apliecina arī Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 10. attēlā redzamā depresijas piltuve, kas modelēta situācijai, ja ieguve tiek veikta visās definētajās atradnēs vienlaikus. Iecirkņa un Atradnes iecirkņa “*Grotāni*” depresijas piltuvju forma ir būtiski nesimetriska, kas skaidrots, galvenokārt, ar Urgu ūdenskrātuves ietekmi (Hidroģeoloģiskā modeļa atskaites 7. un 8. attēls), ko apliecina arī iepriekš norādītie modelēšanas rezultāti par pieteci veidojošo avotu procentuālo sadalījumu. Tomēr kopumā secināts, ka modelētā ietekme un depresijas piltuves ietekmes areāls būs mazāks, jo dolomīta ieguve parasti tiek veikta pakāpeniski, palielinot karjeru dziļumu, kā arī ieguve un attiecīgi atsūkņēšana nenotiek visu gadu, bet sezonāli.
- 6.9.1.12. Informācija par Darbības vietas apkārtnē identificētajām ūdens ņemšanas vietām – ūdens ieguves urbumiem un akām, jau sniegta šī atzinuma 3.2.13. punktā. Papildus norādāms, ka Ziņojuma 3.2. attēlā parādīts identificēto ūdens ņemšanas vietu izvietojums un attālumi no Darbības vietas, ņemot vērā aprēķinātās depresijas piltuves (situācijai, kad derīgo izrakteņu ieguve ar ūdens atsūkņēšanu notiek tikai Iecirknī, un situācijai, kad derīgo izrakteņu ieguve ar ūdens atsūkņēšanu notiek visās modelī iekļautajās atradnēs) un prognozēto ūdens līmeņa pazeminājumu Daugavas svītas (D_3dg) ūdens horizontā vairāk par 2,5 m, kas atbilst dabīgo sezonālo svārstību amplitūdai Darbības vietas apkārtnē, un tādejādi var būt apdraudēta ūdensguve definētajā zonā vietās, kur ūdens ieguvei tiek izmantots Daugavas ūdens horizonts.
- 6.9.1.13. Saskaņā ar Hidroģeoloģijas Ekspertes sniegto novērtējumu (Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 21. lpp.) nav sagaidāma Paredzētās darbības ietekme uz Darbības vietas apkārtnē un depresijas piltuves ietekmes zonā identificētajiem pieciem ūdensguves urbumiem (Ziņojuma 3.2. attēls, Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 3.4. tabula). Tie ierīkoti Pļaviņu svītas dolomītos un Gaujas svītas smilšakmeņos, kas paguļ zem Paredzētās darbības skartā Daugavas ūdens horizonta, kas, kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.11. punktā, no zemāk pagulošajiem ūdeni nesošajiem slāņiem ir atdalīts ar Salaspils svītas ūdeni vāji caurlaidīgo sprostsāni. Tādēļ to hidrauliska saistība ir apgrūtināta.
- 6.9.1.14. Savukārt, vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz Darbības vietas apkārtnē esošo viensētu dzeramā ūdens ieguves iespējām, identificēts, ka modelētajās situācijās definētajā depresijas piltuves zonā attiecīgi iekļaujas 15 viensētas, ja derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta tikai Darbības vietā (Ziņojuma 3.2. attēls, Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 3.6. tabula), un 24 viensēta, ja derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta visās modelī iekļautajās atradnēs (Ziņojuma 3.2. attēls, Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 3.7. tabula). Secināts, ka identificētajās viensētās nav normatīvajiem aktiem atbilstoši reģistrētu ūdensieguves urbumu Daugavas svītas

dolomītos, tādejādi no Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma izriet, ka Paredzētā darbība neradīs ietekmi uz apkārtnes viensētu ūdensguves iespējām.

- 6.9.1.15. Vērtējot Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz viensētām, kuru ūdensguvē tiek izmantoti kvartāra gruntsūdeņi, jāņem vērā jau šī atzinuma 3.2.12. un 3.2.13. punktā un Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumā norādītais, no kā izriet, ka nav sagaidāma ar Paredzēto darbību saistīta ietekme uz viensētu grodu akām. Hidroģeoloģijas Eksperte savā atzinumā sniegusi vērtējumu, ka Paredzētās darbības ietvaros plānotā karjera nosusināšana var apdraudēt ūdens ieguvu no grodu akām tikai tiešā tuvumā ap karjeru. Tādēļ, kā norādīts jau arī šī atzinuma 3.2.13. punktā, attālumā no 130 līdz 600 m no plānotās ieguves vietas identificētas un IVN izstrādes gaitā apsektas deviņas viensētas (Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 3.6. – 3.11. attēls). Novērtēts, ka Paredzētās darbības ietekmē var tikt apdraudēta ūdensguve viensētas “*Grotāni*” grodu akā. Apsekojumu un novērtējuma rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.3. tabulā.
- 6.9.1.16. Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumā sniegts vērtējums arī par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņu avotu un dzeramā ūdens resursu (arī viensētu akās) kvalitāti. Saskaņā ar novērtēto, Paredzētā darbība var ietekmēt dzeramā ūdens kvalitāti, bet tikai ap nosēddiķiem un novadgrāvjiem, ko plānots izveidot, lai nodrošinātu iegūtā materiāla skalošanu un atsūknētā ūdens novadīšanu Rīterupītē, t.i., šaurā joslā starp karjeru un Urgu ūdenskrātuvi, kur karjerā atsūknējamais ūdens var infiltrēties atpakaļ pazemes ūdens horizontā.
- 6.9.1.17. Kopumā, vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz pazemes ūdens resursu (arī grodu akām) pieejamību un to kvalitāti, secināms, ka tā neatstās ietekmi uz Darbības vietas apkārtņē identificētajām dzeramā ūdens gūšanas vietām, iespējams, izņemot viensētas “*Grotāni*” grodu aku. Savukārt Paredzētās darbības ietekme uz pazemes ūdens kvalitāti netiek prognozēta, jo teritorijā, kurā šāda ietekme varētu būt iespējama, nav konstatētas ūdens ņemšanas vietas vai reģistrēti dabiski pazemes ūdens avoti.
- 6.9.1.18. Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumā sniegts vērtējums arī par hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņu stāvokli pēc izstrādātās ieguves vietas rekultivācijas. Vērtējums sniegts, pieņemot ka Darbības vieta, visticamāk, tiks rekultivēta kā ūdenskrātuve, kā tas darīts jau vēsturiski izstrādātajā Atradnes daļā, kur šobrīd atrodas Urgu ūdenskrātuve. Pieņemot šādu scenāriju, novērtēts, ka dabiskais pazemes ūdeņu stāvoklis pilnībā neatjaunosies. Hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņas pēc karjera rekultivācijas būs būtiski mazākas, nekā dolomīta ieguves laikā, bet paliekošas.
- 6.9.1.19. Proti, karjerdiķa teritorijā samazināsies gruntsūdens infitrācijas barošanās un tam visapkārt izveidosies depresijas piltuve. Prognozēts, ka pazemes ūdens līmeņa izmaiņas nepārsniegs dabisko sezonālo svārstību amplitūdu (2,5 m). Tādejādi novērtēts, ka iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņu stāvokli pēc ieguves vietas rekultivācijas var uzskatīt par nebūtisku.
- 6.9.1.20. Ņemot vērā, ka ar Paredzētās darbības īstenošanu saistīta arī atsūknētā ūdens novadīšana vidē, IVN izstrādes gaitā veikts arī Paredzētas darbības ietekmes novērtējums uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu. Detalizētāka informācija par atsūknētā ūdens izmantošanu iegūtā materiāla mazgāšanai, tā nostādināšanu un novadīšanu Rīterupītē sniegta jau šī atzinuma 3.3.3. punktā.
- 6.9.1.21. Vērtējot no karjera novadāmo ūdeņu ietekmi uz ihtiofaunu, secināts, ka iespējamā ietekme saistāma tikai ar Rīterupītē temperatūras režīmu un pH līmeni, jo pazemes un virszemes ūdeņu ķīmiskais sastāvs atšķiras nenozīmīgi. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības ietvaros paredzēta novadāmā ūdens kvalitātes un apjoma kontrole pirms

novadīšanas Rīterupītē, novērtēts, ka plānotās karjera ekspluatācijas nosacījumi atbilst Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” 3. pielikumā noteiktajām prasībām un ļaus pilnībā izvairīties no karjera nelabvēlīgas ietekmes uz zivju resursiem.

- 6.9.1.22. Vērtējot karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces – Rīterupītes, iespējamās ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas, karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņas, veikti hidroloģiskie un hidrauliskie aprēķini. Tajos izmantotas Latvijas būvnormatīvu LBN 224-15 “*Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves*”¹⁶ aprēķinu formulas (Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumā 1. pielikums). Detalizētāka informācija par aprēķiniem un iegūtajiem rezultātiem sniegta Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 1. pielikuma 2. – 4. daļā.
- 6.9.1.23. Saskaņā ar iegūtajiem hidroloģisko un hidraulisko aprēķinu rezultātiem (Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 1. pielikuma 4.1. tabula) Rīterupītes pavasara palu maksimālais caurplūdums (Qpp) ar pārsniegšanas varbūtību 10 % (p=10 %) pirms atsūknētā ūdens pievadīšanas ir 2,27 m³/s, bet ūdens līmenis (h) pie šī pavasara palu maksimālā caurplūduma - 0,65 m. Savukārt pēc atsūknētā ūdens daudzuma pievadīšanas ūdens līmenis pieaug par 13 cm, līdz h=0,78 m. Secināts, ka ūdeņu novadīšanai no karjera uz šo rādītāju ietekmes praktiski nav un ūdens tiks novadīts bez apkārtējo teritoriju appludināšanas.
- 6.9.1.24. Vasaras pusgada vidējo caurplūdumu (Qvv) izmanto drenu izteku atzīmju pārbaudei vai noteikšanai, kurām jābūt vismaz 20 cm augstāk par šī caurplūduma līmeni. Vasaras pusgada vidējais ūdens līmenis uzsākot paredzēto darbību un ūdens atsūknēšanu būs par 26 cm augstāks jeb h=0,37 m nekā laikā, kad ūdens netiks atsūknēts. Saskaņā ar Hidroģeoloģijas Ekspertes sniegto vērtējumu tas var atsūknētā ūdens novadīšanas laikā īslaicīgi appludināt caurtekas iztekas Rīterupītes līcī (Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 1. pielikuma 1.1. attēls). Vienlaikus Hidroģeoloģijas Eksperte novērtējusi, ka īslaicīga caurtekas izteku appludināšana nepasliktinās apkārtējo zemju melioratīvo stāvokli. Jāņem vērā, ka, faktiski atsūknētā ūdens daudzums var būt mazāks un caurtekas izteku appludināšana var arī nenotikt.
- 6.9.1.25. Kopumā Hidroģeoloģijas Eksperte novērtējusi, ka Paredzētās dolomīta karjera izstrādes ierīkošana nerada būtisku negatīvu ietekmi uz Rīterupīti un apkārtējo īpašumu melioratīvo stāvokli.
- 6.9.1.26. Papildu veiktajiem aprēķiniem saskaņā ar Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinumu Rīterupītes posms, kas saistāms ar Paredzēto darbību, 2022. gada 15. jūnijā apsekots dabā. Esošā stāvokļa novērtējums un priekšlikumi ūdens noteces uzlabošanai apkopoti Hidroģeoloģijas Ekspertes Atzinuma 1. pielikuma 1.1. tabulā. Pamatojoties uz apsekojuma rezultātiem, rekomendēts novākt apaugumu atsūknētā ūdens novadīšanas vietā uz Rīterupīti. Tāpat konstatēts, ka caurtekas (zem autoceļa A6) tehniskais stāvoklis nav ar apmierinošu funkcionalitāti. Tādēļ, lai Rīterupīte spētu novadīt ar Paredzēto darbību saistītos atsūknētos ūdeņus nepasliktinot blakus īpašumu melioratīvo stāvokli, derīgo izrakteņu ieguves projekta ietvaros ieteicams izvērtēt esošās caurtekas tehnisko stāvokli un tās rekonstrukcijas nepieciešamību.
- 6.9.1.27. Ņemot vērā, ka Darbības vietā un tās apkārtne konstatēti vairāki ES nozīmes biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligoni, Sugu un biotopu Ekspertu Atzinumā sniegts vērtējums arī par hidroloģisko apstākļu izmaiņu ietekmi uz konstatēto

---

¹⁶ Apstiprināti ar Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumiem Nr. 329 “*Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 224-15 “Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves”*”.

aizsargājamo biotopu. Tā kā konstatētais biotops nav atkarīgs no paaugstināta mitruma režīma, negatīva ietekme netiek prognozēta. Vienlaikus Sugu un biotopu Ekspertu Atzinumā sniegts vērtējums, ka nelabvēlīgu ietekmi uz biotopu var izraisīt ūdens un augsnes piesārņojums vai fiziska iedarbība. Tādejādi Paredzētās darbības gaitā, tostarp teritorija sagatavošana un ieguves laikā, nav pieļaujama piesārņojuma nokļūšana ūdenī un augsnē, savukārt biotopa teritorijā neveidot tehnikas novietnes un neveikt citas piesārņojumu radošas darbības.

- 6.9.1.28. Izvērtējis Ziņojuma 7.6. nodaļā sniegto vērtējumu par plānotajiem pasākumiem Paredzētās darbības ietekmes uz hidroģeoloģisko režīmu mazināšanai, Birojs secina, ka Izstrādātāja, pamatojoties uz veikto hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi, piedāvā iespējamus pasākumus, kas samazinās Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu. Proti, novērtēts, ka ievietojot nederīgo materiālu karjera nogāzēs un izveidojot šķērslī brīvai pazemes ūdeņu noplūdei karjerā, atsūknējamā ūdens daudzums un depresijas piltuve varētu kļūt vēl būtiski mazāka par aprēķināto. Tāpat novērtēts, ka depresijas piltuve būs mazāka par noteikto, nosusinot karjeru epizodiski, nevis nepārtraukti. Lai samazinātu atsūknējamā ūdens apjomus, dolomīta ieguves iecirkņu nosusināšana jāveic pēc kārtas, nevis vienlaikus, tad depresijas piltuves samazināšana notiks dabiskajā ceļā. Lai izvairītos no māsasaimniecības ūdens ieguves traucējuma problēmām, Ierosinātāja apņemas izveidot monitoringa urbumu tīklu, lai nodrošinātu regulārus pazemes ūdens līmeņa mērījumus Atradnes apkārtņē. Detālu monitoringa urbumu tīkla izvietojumu paredzēts precizēt derīgo izrakteņu ieguves projekta ietvaros. Gadījumā, ja atsūknēšanas rezultātā ūdens ieguve māsasaimniecībās, kas atrodas potenciālajā ietekmes zonā, tiks traucēta, Ierosinātāja paredz, ka būtu nepieciešama dažu kompensējošo ūdensieguves urbumu ierīkošana tuvākajās viensētās.
- 6.9.1.29. Ziņojuma 7.6. nodaļā apkopotī arī plānotie pasākumi Paredzētās darbības ietekmes uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu mazināšanai. Proti, lai nodrošinātu vidē (Rīterupītē un tālāk Daugavā) novadāmā ūdens kvalitātes kontroli, Ierosinātāja plāno veikt regulāru izplūdes vietā novadāmā ūdens paraugu testēšanu akreditētā laboratorijā. Vidē novadāmā ūdens kvalitātes kontroles pasākumus un to biežumu paredzēts precizēt derīgo izrakteņu ieguves projektā. Paredzēts veikt arī atsūknētā un vidē novadāmā ūdens apjoma uzskaiti un reģistrāciju (Ziņojuma 95. lpp.). Ierosinātāja arī vērtējusi, ka, iespējams, nepieciešama Rīterupītes nogāžu pārtīrīšana un caurtekas zem autoceļa A6 caurplūduma palielināšana. Tādejādi rekomendējami ūdens līmeņa caurtekā novērojumi gada laikā, kas veicami jau Paredzētās darbības uzsākšanas laikā.
- 6.9.1.30. Apkopojot iepriekš minēto, Birojs atzīst, ka Paredzētās darbības ietekme uz hidroģeoloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem Ziņojumā ir vērtēta un tajā iestrādāti arī risinājumi un rekomendācijas, lai mazinātu iespējamu nelabvēlīgu ietekmi. Vienlaikus jāņem vērā, ka IVN ir tikai iepriekšēja prognoze, tādēļ nepieciešama arī ietekmes uzraudzība, kas ļauj iespējami savlaicīgi reaģēt – konstatēt būtiskas izmaiņas, novērtēt tās un nepieciešamības gadījumā koriģēt Paredzēto darbību (monitoringa sistēmas izveide un monitoringa veikšana, vidē novadāmā ūdens daudzuma un kvalitātes kontrole). No Ziņojuma izriet, ka monitoringa sistēmā jāietver pasākumi karjerā atsūknējamā ūdens apjoma un kvalitātes kontrolei, monitoringa urbumu tīkla izveide pazemes ūdens līmeņu novērojumu veikšanai. Precīzus monitoringa nosacījumus, vietas paraugu ņemšanai, to biežumu paredzēts iestrādāt derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- 6.9.1.31. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar hidroģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozēm un ar nosusināšanas darbu**

saistītajām ietekmēm, Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu nepieciešams noteikt šādus nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:

- a) Paredzētā darbība veicama, derīgos izrakteņus Iecirknī iegūstot atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem apjomiem un iestrādātajiem risinājumiem. Atbilstoši Ziņojuma 1.2. attēlā norādītajam, Atradnes izstrādi jāuzsāk no teritorijas ZR daļas, kuru neskar Daugavas aizsargjosla.
- b) Dolomīta šķembu skalošana pieļaujama tikai slēgtā ūdens recirkulācijas sistēmā.
- c) Nav pieļaujama nenostādināta ūdens novadišana vidē. Nostādināšanas sistēmas tilpums un konfigurācija precizējama un projektējama tā, lai nodrošinātu atsūkņejamo karjera ūdeņu un skalošanas ūdeņu uztveršanu un nostādināšanu nepieciešamajā maksimālajā apjomā, un nosakāma derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- d) Monitoringa programmai jāaptver gan pazemes ūdens līmeņu, gan ietekmes uz ūdensapgādi un virszemes ūdens kvalitāti uzraudzību un kontroli, tajā jāparedz monitoringa veikšanas regularitāte un rīcība neatbilstību gadījumā.
- e) Monitoringa nosacījumi, vietas urbumu izvietojums, paraugu ņemšana, periodiskums, kā arī rezultātu (mērķlielumu un kontrolielumu) un izvērtējumu kontrole paredzama derīgo izrakteņu ieguves projekta un monitoringa programmas stadijā, kur tie nosakāmi, ņemot vērā papildu normatīvajos aktos noteiktajam no IVN rezultāta izrietošās prasības:
  - i. monitoringa programmai jāaptver sistēma un nosacījumi ūdens līmeņu savlaicīgai uzraudzībai, lai varētu kontrolēt, kāda ir ietekme uz potenciālā riska viensētu ūdensapgādi; ūdens līmeņa būtiska pazeminājuma gadījumā jānodrošina alternatīvi risinājumi viensētu ūdensapgādei;
  - ii. ūdens līmenis potenciālā riska viensētu ūdensapgādes avotos un pārējos monitoringa programmā noteiktajos urbumos nosakāms arī pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas;
  - iii. veikt monitoringa rezultātu izvērtējumu, monitoringa rezultātus un to izvērtējumu iesniegt Dienestā un vietējā pašvaldībā atbilstoši monitoringa programmā norādītajam. Atkarībā no monitoringa un izvērtējuma rezultātiem, nepieciešamības gadījumā lemjams par papildu pasākumiem, tajā skaitā par Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.
- f) Jānodrošina, ka ar Paredzētās darbības realizāciju netiek radīti traucējumi apkārtnes teritoriju meliorācijas sistēmu funkcionēšanā un būtiski ietekmēts mitruma režīms. Jānodrošina saņemošās ūdensteces (Rīterupītes) un savienošo novadgrāvju stāvokļa uzraudzība un periodiska tīrīšana, kā arī, ja nepieciešams, citi pasākumi.
- g) Jānodrošina Rīterupītes esošās caurtekas zem autoceļa A6 tehniskā stāvokļa un caurplūdes novērtēšana. Pamatojoties uz veikto novērtējumu, nepieciešamības gadījumā, veicama caurtekas rekonstrukcija, nepieciešamos darbus paredzot derīgo izrakteņu ieguves projektā.

h) Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai Paredzētās darbības rezultātā nepieļautu naftas produktu un citu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos.

6.9.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību.

- 6.9.2.1. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību (Sugu un biotopu ekspertu Atzinumi pievienoti Ziņojuma VIII pielikumā, skat. šī atzinuma 3.2.18. punktu), identificētas arī tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un citas dabas vērtības (skat. arī šī atzinuma 3.2.16. un 3.2.17. punktu). Ņemot vērā attālumu līdz Darbības vietai un Paredzētās darbības risinājumus secināms, ka Paredzētās darbības īstenošana negatīvi neietekmēs Darbības vietai tuvāko identificēto *Natura 2000* teritoriju, kā arī tuvākos identificētos dabas pieminekļus.
- 6.9.2.2. Saskaņā ar Eksperta G. Grandāna novērtējumu Darbības vieta neatrodas pūcēm¹⁷ un dzeņiem¹⁸ nozīmīgās prioritāras aizsardzības teritorijās. Teritorijas apsekojumu gaitā Darbības vietā un tai tieši piegulošajās teritorijās konstatētas trīs īpaši aizsargājamās¹⁹ putnu sugas – brūnā čakste *Lanius collurio*, sila cīrulis *Lullula arborea* un grieze *Crex crex* (Ziņojuma VIII pielikuma 1. pielikums). Detalizēta informācija par precīzu novērojumu vietu, kā arī konstatēto sugu sastopamību, to populācijas izmaiņu tendencēm Latvijā u.c. sniegta Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 6. -7. lpp.
- 6.9.2.3. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu Atzinumu Paredzētās darbības ietekme uz Paredzētās darbības teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijām Latvijā novērtēta kā nebūtiska.
- 6.9.2.4. Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā norādīts, ka, lai mazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, ievērojot piesardzības principu, plānotā augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs). Novērtēts ka, realizējot teritorijas rekultivācijas pasākumus un neapplūstošajās daļās veidojot iespējami klaju ainavu un nodrošinot teritorijas neaizaugšanu ar kokiem un krūmiem nākotnē, iespējams radīt ligzdošanai piemērotus apstākļus brūnajai čakstei un sila cīrulim. Savukārt, ja Paredzētās darbības teritorijas kādā daļā plānota tās rekultivācija teritoriju appludinot, izveidojamas atsevišķas dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas citu īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni, jūras žagatas u.c.) ligzdošanai. Atbilstoši Ziņojuma 7.5. nodaļā pievienotajam ietekmi mazinošo pasākumu aprakstam Ierosinātāja minētos pasākumus apņemas realizēt.
- 6.9.2.5. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu Atzinumu Paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā konstatētas gan īpaši aizsargājamo augu sugu atradnes, gan aizsargājamā biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligoni (Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 1. pielikums). Šī biotopa poligonā (ID 947214), kas atrodas

¹⁷ “Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpa *Bubo bubo* aizsardzības plāns”, pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>.

¹⁸ “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns”, pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>.

¹⁹ Konstatēto aizsargājamo putnu sugu iekļautas Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumu Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 396) 1. pielikumā, kā arī 2009. gada 30. novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā.

Paredzētās darbības teritorijā konstatēti arī Ženēvas cekuliņa *Ajuga genevensis* divi ziedoši augi. Savukārt Darbības vietai piegulošajā teritorijā – Īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļā 3260 011 0013 8002 konstatēta sīpoliņu gundegas *Ranunculus bulbosus* atradne. Abas minētās sugas iekļautas gan Noteikumu Nr. 396 1. pielikumā, gan Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumi Nr. 940 “*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*” 1. pielikumā. Detalizēta informācija par konstatēto īpaši aizsargājamo augu sugu sastopamību Latvijā sniegta Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 7. – 9. lpp, savukārt par konstatētā biotopa 6210 stāvokli Latvijā - Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 9. – 10. lpp.

- 6.9.2.6. Secināts, ka Paredzētās darbības rezultātā tiks iznīcināts ES nozīmes un Latvijā aizsargājams biotops 6210 1,3 ha platībā, kas atbilst 0,04 % no biotopa aizņemtās platības Latvijā. Līdz ar minētā biotopa poligona iznīcināšanu, tiks iznīcināta arī konstatētā Ženēvas cekuliņa atradne. Vienlaikus, ņemot vērā, ka Darbības vietā agrāk konstatētā biotopa 6210 vietā tas ir uzarts ~ 11 ha platībā (Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 1. pielikums ar atzīmi DAP ES biotopi), tādejādi iznīcinot 0,4 % no minētā biotopa aizņemtās platības Latvijā, novērtēts, ka lokālā mērogā Paredzētās darbības ietekmē sagaidāmais biotopa 6210 platības zudums (kopā ar jau Darbības vietā iznīcināto minētā biotopa platību, kas veidoja vienotu, nefragmentētu teritoriju ar atlikušo biotopa fragmentu, kādas Latvijā ir sastopamas īpaši reti) uzskatāma par būtiski negatīvu ietekmi. Savukārt negatīva ietekme uz sīpoliņu gundegas atradni nav sagaidāma, jo, saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu Atzinumu un Ziņojumu, teritorijā, kur konstatēta minētā atradne, Paredzētās darbības ietvaros nav plānots veikt saimniecisko darbību.
- 6.9.2.7. Ņemot vērā, ka aizsargājamā biotopa platība konstatētā paredzētās darbības teritorijas centrālajā daļā, novērtēts, ka, realizējot Paredzēto darbību, būtu apgrūtināti veikt Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā norādītos pasākumus biotopa 6210 saglabāšanai esošajā teritorijā. Tādēļ Sugu un biotopu eksperti identificējuši kompensējošos pasākumus Paredzētās darbības negatīvās ietekmes mazināšanai uz biotopu 6210.
- 6.9.2.8. Saskaņā ar vērtējumu zaudēto biotopa platību var kompensēt ar līdzvērtīga biotopa izveidi un apsaimniekošanu citā teritorijā. Noteiktas potenciāli piemērotas vietas šāda pasākuma īstenošanai Darbības vietas tuvumā - Īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 perifērijā (Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 3. pielikums, Ziņojuma 7.4. attēls), kur maksimālā iespējamā biotopa 6210 atjaunojamā platība ir 1,6 ha, un Īpašuma Grotāni 1 zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 0110098 daļa (Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 4. pielikums Ziņojuma 7.5. attēls), kur plānots izvietot tehnoloģisko laukumu. Birojs konstatē, ka, ievērojot Biroja 2022. gada 20. oktobra vēstulē Nr. 5–01/1041/2022 un 2023. gada 7. februāra vēstulē Nr. 5-01/134/2023 pausto viedokli par plānotā kompensējošā pasākuma savietojamību Īpašuma Grotāni 1 zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32600110098 daļā ar turpat plānoto tehnoloģiskā laukuma izveidi, Eksperts G. Grandāns sniedzis precizējumus iepriekš sagatavotajā Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā, kas pievienoti arī Ziņojuma VIII pielikumā. Tajos secināts, ka zālāju atjaunošanai pieejamā teritorija Īpašuma Grotāni 1 identificētajā teritorijā ir tikai 0,2 ha sākotnēji apzināto 0,7 ha vietā. Tādejādi Birojs secina, ka kompensējošo pasākumu – zālāju biotopa 6210 atjaunošanu Darbības vietas tuvumā, kopumā iespējams veikt ~1,8 ha platībā. Detalizētāks Sugu un biotopu ekspertu novērtējums par minēto teritoriju piemērotību biotopa 6210 atjaunošanai un veicamajiem

pasākumiem biotopa atjaunošanai sniegts Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā 10. - 11. lpp.

- 6.9.2.9. Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā norādīts, ka Ženēvas cekuliņa atradnes saglabāšanai to nepieciešams pārstādīt piemērotā biotopā ārpus Paredzētās darbības vietas, iesakot šī pasākuma realizēšanai biotopa 6210 poligonu (ID 947213) Īpašuma Grotāni zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 32600110013. Nosacījumi Ženēvas cekuliņu pārstādīšanai un mākslīgās atradnes izveidei saskaņojami un veicami sertificēta sugu un biotopu eksperta uzraudzībā.
- 6.9.2.10. Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā sniegtas rekomendācijas arī Īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 daļas 3260 011 0013 8002 apsaimniekošanai, lai nodrošinātu piemērotus apstākļus sausiem kaļķainiem zālājiem raksturīgiem augiem, kā arī ierobežotu invazīvo augu sugu, tostarp ošlapu kļavas, izplatību (detalizētāk aprakstīts Sugu un biotopu ekspertu Atzinuma 13. lpp.).
- 6.9.2.11. Ziņojuma un tā papildināto redakciju izvērtēšanas gaitā saistībā ar Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz dabas vērtībām novērtējumu Birojs ir saņēmis DAP 2022. gada 10. oktobra vēstuli Nr. 4.9/5506/2022-N un DAP 2023. gada 30. janvāra vēstuli Nr. 4.9/504/2023-N. Minētajās vēstulēs norādīts, ka Ziņojumā un tā papildinātajās redakcijās kopumā ir iekļautas DAP sniegtās rekomendācijas Paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz dabas vērtībām mazinošo pasākumu īstenošanai. Paredzētās darbības veikšana var tikt saskaņota ar DAP, ja tiek īstenoti visi Ziņojuma 7. nodaļā norādītie pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai. DAP uzsvērusi, ka, ņemot vērā Paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz Latvijā ļoti retu zālāju biotopu 6210, zālāju biotopa atjaunošana veicama abās Ziņojuma 7.3. nodaļā ieteiktajās teritorijās. Ņemot vērā, ka zālāju biotopa velēnas pārstādīšana ir Latvijā jauna metode, kā viens no Paredzētās darbības īstenošanas nosacījumiem nosakāms – plānojot iznīcināmā zālāju biotopa velēnas pārvešanu (pārstādīšanu), nepieciešams veikt konsultācijas ar DAP (saņemt saskaņojumu) par pārstādīšanai izvēlēto vietu, parakstāma rakstveida vienošanās par turpmāko zālāja apsaimniekošanu ilgtermiņā starp Paredzētās darbības īstenošanu un zemes īpašnieku, kura īpašumā zālājs tiktu pārstādīts, kas nosūtāma DAP, tādējādi nodrošinot DAP iespēju sekot līdzi ietvertā nosacījuma ieviešanai. Papildus jau minētajiem pasākumiem DAP 2023. gada 30. janvāra vēstulē Nr. 4.9/504/2023-N norādīts, ka, īstenojot Ženēvas cekuliņu pārstādīšanu, pasākums būtu jānodrošina arī ar pārstādīto augu monitoringu vismaz trīs gadu garumā, lai pārliecinātos par veiktās darbības efektivitāti un uzkrātu zināšanas par šādu Latvijā pagaidām reti īstenotu pasākumu praktisko īstenošanas pieredzi.
- 6.9.2.12. Izvērtējis Ziņojuma 7.3., 7.4. un 7.5. nodaļā paredzētos pasākumus ietekmes uz dabas vērtībām novēršanai un mazināšanai, Birojs secina, ka Ierosinātāja paredzējusi veikt Sugu un biotopu ekspertu sniegtos ietekmi mazinošos pasākumus, tostarp, ja nav iespējams saglabāt Darbības vietā esošā biotopa 6210 poligonu (ID 947214), tā iznīcināšanu kompensēt ar jaunu minētā biotopa attīstībai piemērotu platību veidošanu un apsaimniekošanu Darbības vietas apkārtnē (Ziņojuma 7.4. un 7.5. attēls), pārstādīt aizsargājamās augu sugas – Ženēvas cekuliņa, atradni, teritorijas sagatavošanas darbu gaitā ieguvei (augšnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu ciršana) ievērot nosacījumu, ka darbi veicami ārpus putnu aktīvās ligzdošanas sezonas u.c. (detalizētāk aprakstīts Ziņojuma 90. - 95. lpp.). Kā arī Ierosinātāja papildus plānojsi realizēt iznīcināmā zālāju biotopa velēnas pārvešanu (pārstādīšanu). Tāpat Birojs konstatē, ka Ierosinātāja ņemusi vērā DAP viedokli un paredzējusi īstenot DAP norādītos pasākumus, kas detalizētāk aprakstīti jau šī atzinuma 6.9.2.11. punktā.

- 6.9.2.13. Ņemot vērā DAP viedokli, īpašuma Grotāni zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 zemes vienības daļā ar kadastra apzīmējumu 3260 011 0013 8002 rekomendējama regulāra koku un krūmu izciršana, to atlieku izvākšana, nodrošinot kļaju teritoriju, kas piemērota sausos kaļķainos zālajos augošu augu eksistencei. Tāpat rekomendējams nodrošināt visu Paredzētās darbības teritorijā konstatēto invazīvās sugas - ošlapu kļava *Acer negundo* - eksemplāru iznīcināšanu saskaņā ar DAP vietnes [https://www.daba.gov.lv/lv/invazivas-sugas sadaļas](https://www.daba.gov.lv/lv/invazivas-sugas-sadaļas) “*Faktu lapas - Invazīvās augu sugas*” apkšsadaļā “*ošlapu kļava Acer negundo*” norādītajiem ierobežošanas pasākumiem un atbilstoši Ziņojuma 7.4. nodaļā “*Pasākumi īpaši aizsargājamo augu sugu saglabāšanai un nevēlamu sugu ierobežošanai*” norādītajam. Rekomendējams nodrošināt ošlapu kļavas izplatības uzraudzību rekultivējamajās teritorijās, nepieciešamības gadījumā veicot pasākumus izplatības ierobežošanai. Nepieciešams sekot un ierobežot arī citas teritorijā konstatētās potenciāli invazīvās svešzemju augu sugas, piemēram, Kanādas zeltgalvīti (Kanādas zeltslotiņu) *Solidago canadensis* un austrumu dižpērkonī *Bunias orientalis* saskaņā ar DAP vietnes [https://www.daba.gov.lv/lv/invazivas-sugas sadaļas](https://www.daba.gov.lv/lv/invazivas-sugas-sadaļas) “*Faktu lapas - Invazīvās augu sugas*” attiecīgajās apkšsadaļās pieejamo informāciju par minēto sugu ierobežošanas pasākumiem.
- 6.9.2.14. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un Ziņojuma izstrādes un novērtēšanas gaitā konstatēto, Birojs kopumā secina, ka Ierosinātāja ir apzinājusi un identificējusi ar Paredzēto darbību saistītās negatīvās ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, tostarp to, ka derīgo izrakteņu ieguves rezultātā tiks zaudēts ES nozīmes un Latvijā aizsargājams biotops 6210 1,3 ha platībā, ka arī īpaši aizsargājamas augu sugas - Ženēvas cekuliņā, atradne. Vienlaikus ir identificēti pasākumi, kas Paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību var mazināt un kompensēt. Tādejādi Birojs secina, ka saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību nav saskatāmi tādi apstākļi, kādēļ Paredzēto darbību kopumā nebūtu iespējams veikt. Biroja ieskatā gan Ziņojumā, tostarp Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā, vērtēto pasākumu kopums, gan DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā vēstulēs ietvertie norādījumi attiecībā uz veicamajiem pasākumiem Paredzētās darbības ietekmes uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību mazināšanai un kompensēšanai, uzskatāmi par samērīgu prasību Paredzētās darbības īstenošanai, lai nodrošinātu labvēlīgu aizsardzības statusu gan ES nozīmes un Latvijā aizsargājam zālāju biotopam 6210, gan Darbības vietā un tās apkārtnē konstatētajām īpaši aizsargājamām augu un putnu sugām.
- 6.9.2.15. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz dabas vērtībām, Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu nepieciešams noteikt šādus nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**
- a) **Darbības vietas teritorijas sagatavošanas darbi – augsnes virskārta noņemšana, koku un krūmu ciršana, jāveic ārpus putnu aktīvās ligzdošanas sezonas no 1. aprīļa līdz 31. jūlijam.**
  - b) **Ja Darbības vietā nav iespējams saglabāt esošā ES nozīmes aizsargājamā biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligonu (ID 947214), jānodrošina kompensējošā pasākuma – zālāju biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* atjaunošana, realizācija Sugu un biotopu ekspertu Atzinumā identificētajās Darbības vietas apkārtnē šim mērķim potenciāli piemērotajās vietās. Biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* atjaunošanas un uzturēšanas darbus jānodrošina saskaņā ar Ziņojuma 7.3. nodaļā “*Pasākumi īpaši aizsargājamo biotopu saglabāšanai*” noteikto,**

konsultējoties un labākos risinājumus saskaņojot ar atbilstošā jomā sertificētu sugu un biotopu ekspertu.

- c) Jānodrošina iznīcināmā biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* velēnas pārvešana (pārstādīšana) uz citu piemērotu vietu. Jaunajā vietā jānodrošina pārvestā (pārstādītā) zālāja turpmāka kā bioloģiski vērtīga zālāja apsaimniekošana un tā monitorings. Pārstādīšanas darbi, turpmākā apsaimniekošana un monitorings saskaņojami un veicami atbilstošā jomā sertificēta sugu un biotopu eksperta uzraudzībā. Plānojot iznīcināmā biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* velēnas pārvešanu (pārstādīšanu), jānodrošina konsultācijas ar DAP un jāsaņem saskaņojums no DAP par pārstādīšanai izvēlēto vietu. Jānodrošina rakstveida vienošanās par turpmāko pārvestā (pārstādītā) zālāja apsaimniekošanu ilgtermiņā starp Paredzētās darbības īstenotāju un zemes īpašnieku, kura īpašumā zālājs tiks pārstādīts. Minētā vienošanās jānosūta DAP.
- d) Jānodrošina Darbības vietā konstatētās aizsargājamās augu sugas - Ženēvas cekuliņa *Ajuga genevensis* atradnes pārstādīšana uz tai piemērotu vietu ārpus teritorijas, kur plānots veikt saimniecisko darbību, kas saskaņojama ar DAP. Pārstādāmie augi kopā ar esošo substrātu un pavadītājaugiem vismaz 50 cm rādiusā no katra auga vasas un vismaz 30 cm dziļumā jāpārvieta uz citu biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* poligonu. Ženēvas cekuliņa atradnes pārstādīšanas darbi saskaņojami un veicami atbilstošā jomā sertificēta sugu un biotopu eksperta uzraudzībā. Jānodrošina pārstādīto augu monitorings vismaz trīs gadu garumā.
- e) Monitoringa pasākumu plāns, nosacījumi, regularitāte, ilgums un atskaites forma pārstādītās biotopa 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* velēnas un pārstādītās Ženēvas cekuliņa atradnes sekmīgas ieaugšanas un attīstības uzraudzībai saskaņojami ar DAP. Monitoringa rezultāti par periodu, kādā Ierosinātāja vienojas ar DAP, iesniedzami DAP un Dienestā.
- f) Teritorijas rekultivācijai prioritāti izvirzāma dabiskai ainavai līdzīgas, klajas ainavas veidošana - ekstensīvi apsaimniekotas zālāju biotopu teritorijas izveidošana. Par teritorijas rekultivācijai piemērotākajiem risinājumiem, kas salāgojami ar aizsargājamām dabas vērtībām piemērotiem apstākļiem, jākonsultējas ar DAP.

6.9.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.9.3.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)²⁰.
- 6.9.3.2. Gaisa kvalitātes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA "AMECO vide" (reģ. Nr. 40103842264), fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemot vērā, LVĢMC sagatavoto informāciju par gaisa piesārņojumu līmeni Darbības vietas apkārtnē

²⁰ Novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182).

(Skrīveru novērojumu stacijas secīgi stundu dati pēc Viduseiropas laika, periods - 2021. gads) un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no ietekmes zonā esošo derīgo izrakteņu ieguves iecirkņu (“*Strautnieki-Tiltnieki*”, “*Jaunsmilktiņas I*” un “*Plikais purvs*”) esošās darbības.

- 6.9.3.3. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma “*AERMOD View*” (bezermiņa licences Nr. AER0006195). Aprēķinos ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomu un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Skrīveru novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2017. līdz 2021. gadam). Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotais aprēķina solis – 50 m, modelī netiek ņemts vērā, ka dolomīta ieguve paredz iedziļināšanos derīgajā slāņkopā par vidēji 9 m ieguves beigu posmā, kas uzskatāms par emisiju izkliedi mazinošu ietekmi.
- 6.9.3.4. Lai novērtētu darbības radītās emisijas gaisā (arī trokšņa emisijas), pieņemts, ka derīgā materiāla ieguve viena gada griezumā tiek veikta vienā aptuveni 1 ha lielā teritorijas daļā ar maksimāli iespējamo tehnikas noslodzi un ieguves apjomu, kas no trokšņa un gaisa emisiju viedokļa raksturo nelabvēlīgāko situāciju. Ziņojumā novērtēta dolomīta ieguve divos atradnes viena gada apjomam atbilstošos sektoros (Ziņojumā apzīmēti kā 1. un 2. laukums vai variants), kuri izraudzīti, lai novērtētu sagaidāmo trokšņa un emisiju ietekmi Paredzētās darbības vietai vistuvāk esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās²¹. Dolomīta apstrādes tehnoloģiskais laukums izvietots pie Atradnes DR robežas un autoceļa A6–*Porieši*. Ziņojumā vērtētas divas gatavā materiāla transportēšanas alternatīvas (skat. šī atzinuma 3.4.1. punktu).
- 6.9.3.5. Novērtējumā pieņemts, ka materiāla ieguve un apstrāde var notikt visu gadu, ar samazinātu intensitāti laika periodā no oktobra līdz martam. Derīgo izrakteņu ieguvi un produkcijas ražošanas procesu ir plānots organizēt iekļaujoties laika periodā no plkst. 7:00 līdz plkst. 19:00. Derīgo izrakteņu ieguve maksimāli norisināsies līdz 2 000 stundas gadā, savukārt pārstrādes procesā katras no tehnoloģisko iekārtu (drupinātājs, šķīrotājs, mazgātājs) maksimālais darbības laiks nepārsniegs 750 h/gadā (vidēji 3 stundas darba dienā). Spridzināšanas darbus plānots organizēt līdz divām reizēm mēnesī, diennakts gaišajā laikā. Saražotās produkcijas uzglabāšana un iekraušana no krautnēm un aizvešana paredzēta visu gadu dienas laikā.
- 6.9.3.6. Derīgā materiāla uzglabāšana paredzēta tehnoloģiskajā laukumā – maksimāli 0,5 ha lielā platībā. Ziņojumā nav vērtēta iegūtā materiāla uzglabāšana ieguves zonā nozīmīgos apjomos, pieņemot, ka iegūtais materiāls tiek pārvietots uz tehnoloģisko laukumu bez daudzkārtējas pārkraušanas ieguves vietā. Derīgā materiālā transportēšanu paredzēts veikt tikai darba dienās. Saražotās produkcijas transportēšanu plānots veikt ar kravas automašīnām (vidējā ietilpība 19 m³) veicot vidēji 5 263 kravas automašīnu reisu gadā, savukārt dolomīta pārvietošana no ieguves uz tehnoloģisko laukumu plānota ar 17 m³ ietilpības damperiem, attiecīgi veicot līdz 5 882 reisu gadā. Aprēķinos pieņemts, ka gada laikā tiek izvesta visa saražotā produkcija.
- 6.9.3.7. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju (Ziņojuma 3.6. nodaļa), vērtētas emisijas, kādas rastos gada laikā iegūstot un apstrādājot 150 000 t dolomīta. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir virskārtas noņemšana (aprēķinos pieņemts, ka tā notiek visā atradnes teritorijā pirmā darbības gada laikā, bet faktiski Ierosinātāja paredzējusi neuzsākt darbību Daugavas aizsargjoslas skartajā teritorijā aptuveni 4 ha platībā),

²¹ 1. laukums izvietots blakus tehnoloģiskajam laukumam, tā ietekmes zonā atrodas dzīvojamā māja “*Skaidas*”;
2. laukums atrodas iecirknī “*Koknese IP*”, tā ietekmes zonā atrodas mājas “*Grotāni*”, “*Indāni*”, “*Mazie Grotāni*”.

derīgā materiāla ieguve (spridzināšana, ekskavācija) apstrāde (drupināšana un šķirošana) un pārkraušanas darbības, materiāla uzglabāšana krautnēs, materiāla transportēšana pa atradnes un ārējiem ceļiem, ieguves, apstrādes un transportēšanas tehnikas radītās emisijas. Paredzētā darbības nodrošināšanai izmantoto un aprēķinā iekļauto tehnikas vienību un darba laika raksturojums apkopots Ziņojuma 3.4. tabulā. Novērtējuma nolūkiem derīgā materiāla ieguvē un apstrādē nodarbinātajām tehnikas vienībām un ar materiāla transportēšanu saistītajām tehnikas vienībām definēts un aprēķinots izmantots maksimālais darba laika fonds.

- 6.9.3.8. Transporta radītie emisijas avoti definēti kā tilpumveida līniju emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, to skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti²², Paredzētās darbības emisijas avotu novietojums parādīts Ziņojuma 3.3. - 3.5. attēlos. Gaisa piesārņojuma izplatības novērtējums veikts neiekļaujot emisiju samazināšanas pasākumus modeļa nosacījumos. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotās metodikas aprakstītas Ziņojuma V pielikumā. Fona un summāro emisijas izkliežu kartes pievienotas Ziņojuma V pielikumā, rezultāti (CO, NO₂, PM₁₀ un PM_{2,5} izkliede) katrai no vērtētajām ieguves laukuma novietojuma pozīcijām apkopoti Ziņojuma 3.5. tabulā. Konstatējams, ka netiek pārsniegti ar Noteikumiem Nr. 1290 noteiktie gaisa kvalitātes normatīvie koncentrāciju robežlielumi.
- 6.9.3.9. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus (Ziņojuma 3.5. tabula) attiecībā pret Noteikumos Nr. 1290 ietvertajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā ārpus darba vides, tajā skaitā Darbības vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām nevienā no vērtētajiem četriem variantiem (katrai no transportēšanas alternatīvām vērtēti divas ieguves laukuma novietojuma pozīcijas). Maksimālā summārā vērtība ārpus Darbības vietas gan daļiņu PM₁₀ diennakts vidējai, gan gada koncentrācijai prognozēta vidēji augsta – attiecīgi aptuveni 59,3 % un 55,4 % no normatīva izstrādes laukuma novietojumam pie mājām “Skaidas” un 2. transportēšanas alternatīvas gadījumā. Operatora daļa summārajā koncentrācijā tiek prognozēta attiecīgi līdz 43,1 % (12,77 µg/m³) diennakts koncentrācijas un līdz 23,8 % (5,27 µg/m³) gada koncentrācijas gadījumā.
- 6.9.3.10. Neatkarīgi no ieguves bloka izvietojuma, augstākās daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} koncentrācijas konstatētas tehnoloģiskā laukuma tuvumā, kas cita starpā saistīts arī ar transporta plūsmu pārvietojot iegūto materiālu uz pārstrādes iekārtām, kā arī realizējot gatavo produkciju. Augsta stundas vidējā koncentrācija noteikta arī slāpekļa dioksīdam tehnoloģiskā laukuma ietekmes zonā – 67,9 % no normatīva ar operatora daļu 97,4 % (132,28 µg/m³) tajā. Pārējām gaisu piesārņojošajām vielām piesārņojuma koncentrācijas novērtētas vērā ņemami mazākas.
- 6.9.3.11. Vērtējot nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu ietekmi (rezultāti Ziņojuma 3.6. tabulā) konstatēts, ka tādi var veidoties pūšot mērenam (1,4 m/s) D vējam. Kā norādīts emisiju novērtējuma pielikumā, paaugstinātās piesārņojošo vielu koncentrācijas būs konstatējamas tiešā piesārņojošo vielu emisijas avotu (arī iekārtu) tuvumā. Nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu kopumu raksturo lēns vējš (daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} gadījumā – arī ilgstošs sausums), kā arī inversija atmosfērā, kad siltāki gaisa slāņi nostājušies virs aukstākajiem, kā rezultātā tiek ierobežota piesārņojuma izkliede. Parasti inversija tiek novērota aukstajā periodā, kad derīgo izrakteņu ieguve/apstrāde notiek minimālā apjomā. Piesārņojuma izklidei nelabvēlīgi apstākļi

²² Ievaddati pievienoti Ziņojuma elektroniskajā pielikumā “Rūteri-gaiss programmfaili”, katra avota summārie emisiju rādītāji apkopoti Ziņojuma V pielikuma 2.1.6. tabulā.

veidojas arī tad, ja gaisa masu sajaukšanās augstums ir neliels. Tomēr iespēja, ka šādi meteoroloģiskie apstākļi atkārtosies bieži ir ļoti niecīga.

- 6.9.3.12. Tā kā atbilstoši emisiju izkliedes rezultātiem ir konstatētas augstas daļiņu PM₁₀ koncentrācijas, Ierosinātāja sausuma periodā paredzējusi (Ziņojuma 7.2. nodaļa) veikt visu ražošanas iecirkņu mitrināšanas pasākumus. Paredzēts arī pārsegt transportējamās materiāla kravas un pēc iespējas izmantot jaunākās paaudzes tehniku (kas īpaši būtiski NO₂ emisiju samazināšanas kontekstā).
- 6.9.3.13. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmei uz gaisa kvalitāti būs neliela nelabvēlīga ietekme, kas saistīta galvenokārt ar putekļu emisijām. Birojs norāda, ka faktiskais gaisa piesārņojums būs atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, jo īpaši ilgstoša sausuma periodos. Gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami. Tomēr, ņemot vērā Ierosinātājas devumu summārajā ietekme uz gaisa kvalitāti, pasākumi, kas nodrošina putekļu izplatības samazināšanu, ir nosakāmi kā ieteicami.
- 6.9.3.14. Ziņojumā veiktā emisiju gaisā ietekmes novērtējuma rezultāti (Ziņojuma 3.5. tabula, emisiju izkliedes kartes) ļauj secināt, ka būtiskāko ietekmi radīs tehnoloģiskajā laukumā paredzēto darbību kopums, bet realizējamajā transportēšanas alternatīva ietekmes kvantitatīvos rādītājus būtiski nemainīs. Līdz ar to secināms, ka 2. transportēšanas alternatīvas gadījumā būtiski palielināsies ar Paredzēto darbību ietekmētā teritorija (garāks grants seguma transportēšanas ceļš).
- 6.9.3.15. Novērtējis Ziņojumā ietvertu informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tās pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildu rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto. Tāpat Ziņojuma saturs norāda uz to, ka ietekmes palielināšanās varbūtība pastāv, ja Darbības vietas apkārtnē novērtētās derīgo izrakteņu ieguves un līdz ar to arī pārvadājumu intensitāte un apjomi palielinās, vai ieguve tiek uzsākta jaunās atradnēs ar Paredzēto darbību kopējā ietekmes zonā. Ziņojumā ietvertais novērtējums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā iestrādātie nosacījumi. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes vai izvešanas tehnoloģiskajam risinājumam un apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta "c" apakšpunktu).
- 6.9.3.16. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Dolomīta ieguve Darbības vietā veicama secīgi, nodrošinot, ka vienlaikus tā netiek veikta vairākās Darbības vietas ieguves zonās un būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto ieguves un apstrādes laiku, Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu un skaitu (Ziņojuma 3.4. tabula). Nodrošināt, ka netiek mainīti plānotie materiāla ieguves un apstrādes risinājumi, kā arī produkcijas**

izvešanas intensitāte nepārsniedz vidēji 5 263 reisu gadā un 21 autokravu darba dienā.

- b) Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpildi, sasniedzot ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kāds norādīts Ziņojumā, tai skaitā Ziņojuma 3.5. tabulā.
- c) Jānodrošina Ziņojuma 7.2. nodaļā norādīto vai līdzvērtīgu emisijas mazināšanas risinājumu iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpildei.

6.9.4. Troksnis, vibrācija un tā izplatība, tostarp no dolomīta spridzināšanas un derīgo izrakteņu transportēšanas:

- 6.9.4.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota dolomīta ieguve un dolomīta šķembu ražošana, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā un saražotā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi, apstrādi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas. Ziņojumā vērtētas arī spridzināšanas darbu izraisīto vibrāciju iespējamās ietekmes.
- 6.9.4.2. Novērtējot Darbības vietu un tās izvietojumu attiecībā pret tuvumā esošajiem jutīgajiem objektiem, noteiktas deviņas dzīvojamo māju teritorijas, kuras atrodas 600 m rādiusā no Paredzētās darbības teritorijas, detalizēti vērtētas piecas²³ no tām. Informācija par dzīvojamo apbūves teritoriju minimālo attālumu līdz darbības teritorijai apkopota Ziņojuma 1.1.tabulā un 1.1. attēlā. Paredzētās darbības ietekmes zonā atrodas saimnieciskās darbības un ražošanas objekti, kā arī transporta un meliorācijas infrastruktūras objekti.
- 6.9.4.3. Trokšņa ietekmes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojuši SIA “R&D Akustika” (reģ. Nr. 40103100457). Trokšņa izplatīšanās modelēta ar datorprogrammu “SoundPLAN 9.0”, kura nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Trokšņa izplatīšanās prognozes pārskats pievienots Ziņojuma VI pielikumā. Vidējie meteoroloģiskie dati aprēķināti izmantojot Zilānu meteostacijas datus. Autotransporta radītais troksnis novērtēts, izmantojot Francijā izstrādāto aprēķina metodi “NMPBRoutes – 96”, bet derīgo izrakteņu ieguves radītais troksnis novērtēts izmantojot Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma 2.1. sadaļā “Vispārīgi noteikumi – ceļu satiksmes, sliežu ceļu un rūpnieciskais troksnis”, 2.4. sadaļā “Rūpnieciskais troksnis”, 2.5. sadaļā “Aprēķins: trokšņa izplatīšanās no ceļu satiksmes, sliežu ceļu satiksmes un rūpnieciskajiem avotiem” norādītās aprēķinu metodes (CNOSSOS-EU: 2021/2015). Izmantotās trokšņu aprēķinu modeļu ievades dati pievienoti Ziņojuma VI pielikumā. Ne visas modelēšanas ievaddatu un iegūto rezultātu datu kopas sagatavotas atbilstoši Programmā noteiktajai detalizācijas pakāpei, atsevišķās apkopoto rezultātu tabulās konstatējamās matemātiskas kļūdas, kas nav radījušas būtisku ietekmi uz kopējo rezultātu.
- 6.9.4.4. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VAS “Latvijas Valsts ceļi” statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz autoceļa A6, kā arī pašvaldības autoceļa

²³ Vērtētās dzīvojamo māju teritorijas 330 m rādiusā no Paredzētās darbības vietas: “Gravenieki”, “Grotāni”, “Gudraveči”, “Indāni” un “Skaidas”.

(A6 – *Porieši*) satiksmes intensitāte. Ietekmes zonā esošo citu atradņu (skat. šī atzinuma 3.2.5. punktu) darbības radītā trokšņa ietekme netiek ņemta vērā, jo savstarpējā novietojuma un attāluma dēļ var pieņemt, ka šīs ietekmes jutīgajos objektos nesummēsies, bet transporta intensitāte jau ir ņemta vērā VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” statistikā.

- 6.9.4.5. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās, dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00, tādēļ trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots tikai trokšņa radītājs L_{diena} . Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam trokšņa radītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši Teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A). Izņēmums ir dzīvojamā māja “*Skaidas*”, kas atrodas jauktas ražošanas un darījumu iestāžu teritorijā, kurā nav piemērojami trokšņa robežlielumi. Tomēr konstatēts, ka šīs būves (kadastra apzīmējumu Nr. 3258 007 0143 002) galvenais lietošanas veids ir viena dzīvokļa māja. Ņemot vērā Augstākās tiesas Senāta 2022. gada 22. decembra spriedumā lietā Nr. A420162919, SKA-278/2022 norādīto - “*Vienlaikus Senāts paskaidro, ka izskatāmais gadījums ir netipisks, proti, kā tāds, kuru tiesību akta izdevējs nav paredzējis un attiecīgi arī nav noregulējis. Senāts jau iepriekš atzīmēja Satversmē aizsargāto tiesību uz veselību un labvēlīgu vidi nozīmīgumu. Nevienai personai nav jācieš no trokšņa. Tālab privātpersonu, kuras dzīvojamā māja kādu apstākļu dēļ atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijā, nav pamata atstāt bez tiesiskās aizsardzības. Lai nodrošinātu Satversmes 111. un 115.pantā paredzēto tiesību uz valsts aizsardzību no vides piesārņojuma efektīvu īstenošanu, tostarp preventīvās darbības principa ievērošanu, lietā ir piemērojami Trokšņa noteikumu 2. pielikuma 1.1. apakšpunktā noteiktie vides trokšņa robežlielumi, kas ir tieši paredzēti individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijai.*” - secināms, ka arī šajā gadījumā attiecībā uz trokšņa robežlielumiem ir piemērojami Noteikumu Nr. 16 (*Trokšņa noteikumi*) 2. pielikuma 1.1. apakšpunktā noteiktie robežlielumi. Konstatējams, ka dzīvojamā māja “*Skaidas*” atrodas pašvaldības autoceļa un autoceļa A6 aizsargjoslā. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi “*Aizsargjoslās gar autoceļiem (tai skaitā arī gar autoceļiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir mazāka nekā trīs miljoni transportlīdzekļu gadā), aizsargjoslās gar dzelzceļiem un teritorijās, kas atrodas tuvāk par 30 m no stacionāriem trokšņa avotiem, vides trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.*”. Likuma “*Par piesārņojumu*” 13. panta trešā daļa nosaka, ka “*Vides aizsardzības institūcijas, pieņemot lēmumu par atļaujas izsniegšanu un izstrādājot labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošanas nosacījumus, kā arī kontrolējot piesārņojošu darbību, ņem vērā noteiktos mērķlielumus.*”, bet ceturtdā daļa nosaka, ka “*Operators, veicot piesārņojošu darbību, ierobežo emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti, — pakāpeniski samazina emisiju līdz attiecīgajiem mērķlielumiem.*”. No minētajām tiesību normām izriet, ka Birojam, pieņemot lēmumu, ir pienākums ņemt vērā Noteikumu Nr. 16 noteiktos robežlielumus, tāpat kā Ierosinātājas pienākums ir ierobežot emisiju, ievērojot mērķlielumu. Līdz ar to secināms, ka Paredzētā darbība ir īstenojama, ja tās rezultātā netiek paaugstināti līdz tās uzsākšanai konstatētie trokšņa parametri vērtētajā objektā.
- 6.9.4.6. Informācija par augstāko fona trokšņa līmeni Paredzētās darbības teritorijas tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās apkopota Ziņojuma 3.8. tabulā, trokšņa izplatības grafiskais attēlojums – VI pielikuma 19. lpp. Konstatējams, ka esošais fona trokšņa robežlielums L_{diena} dzīvojamo māju teritorijās, kuras neatrodas autoceļa aizsargjoslās, netiek pārsniegts. Augstākais trokšņa līmenis dienas periodā tiek

sasniegts pie dzīvojamās apbūves teritorijas “*Grotāni*” – 40,5 dB(A), kas atrodas aptuveni 770 m attālumā no valsts autoceļa A6. Māju “*Skaidas*” teritorijā (atrodas aptuveni 130 m no autoceļa A6 un pašvaldības autoceļa aizsargjoslā) tiek sasniegta vērtība 57,7 dB(A).

- 6.9.4.7. Atbilstoši Ziņojumam, trokšņa novērtējumā izmantoti tie paši pieņēmumi par Paredzētās darbības realizācijas nosacījumiem, kuri izmantoti arī emisiju gaisā novērtējumā, tajā skaitā vērtējot divas dolomīta ieguves laukuma novietojuma pozīcijas, divus transportēšanas risinājumus, kā arī trokšņa ietekmes mazinošā vaļņa gar tehnoloģiskā laukuma robežu efektivitāte mazinot ietekmi uz dzīvojamo māju “*Skaidas*”. Izstrādātāja, pretēji Biroja 2022. gada 20. oktobra vēstulē Nr. 5-01/1041/2022 norādītajam, nav vērtējusi ieguves procesa radītās ietekmes situācijai, kad ieguve notiks Īpašuma Grotāni zemes vienībā 3260 011 0090, norādot, ka, ņemot vērā rezultātus, kādi iegūti modelējot situāciju iecirkņa “*Koknese II*” ieguves laukumā (attēls Ziņojuma VI pielikuma 21. lpp.), var pieņemt, ka mājā “*Gravnieki*” netiks pārsniegts noteiktais trokšņa robežlielums (pamatojums Ziņojuma 9.1. tabulas 9.4. punktā). Paredzētās darbības un fona summārās ietekmes novērtējuma (modelēšana) rezultāti bez trokšņa mazinošo pasākumu ietekmes parādīti Ziņojuma 3.7., 3.8. un 3.9. attēlos (Ziņojuma 54. – 56. lpp.), aprēķinātās vērtības dzīvojamo māju teritorijās apkopotas Ziņojuma 3.8. - 3.10. tabulās. Trokšņa ietekmes vērtējumā veikti precizējumi un papildinājumi, kā rezultātā, modelējot trokšņa izkliedi situācijai ar trokšņa mazinošo risinājumu izmantošanu (pretrokšņa valnis, 2. transportēšanas alternatīva), izmantoti no pārējiem scenārijiem atšķirīgi programmas iestatījumi arī attiecībā uz trokšņa avotu vertikālo koordināti, proti, pieņemts, ka noņemtā virskārta, kura tiks izmantota vaļņa veidošanai, pazeminās trokšņa avotu novietojumu ieguves un tehnoloģiskajā laukumā par 0,5 m (Izstrādātāja skaidrojums 2023. gada 26. jūnija vēstulē Nr. 58/06-23 (Biroja reģistrācija Nr. 5-01/1589).
- 6.9.4.8. Secināms, ka, veicot derīgā materiāla ieguvi atradnes Z daļas teritorijā (vērtējumā – 2. variants jeb izstrādes laukums), dzīvojamās apbūves teritorijās “*Grotāni*” un “*Mazie Grotāni*”, “*Indāni*” un “*Gudraveči*” trokšņa līmenis salīdzinājumā ar fona līmeni pieaugs aptuveni par 10 dB(A), tomēr arī maksimālā novērtētā summārā trokšņa emisija pie mājām “*Grotāni*” – 52,1 dB(A) – nepārsniegs dienas periodam noteikto robežlielumu. Savukārt māju “*Skaidas*” teritorijā lielāks summārā trokšņa pieaugums prognozējams situācijās, kad dolomīta ieguves zona atradīsies tehnoloģiskajam laukumam tuvākajās teritorijās (1. variants). Prognozētais pieaugums pret fona trokšni būs aptuveni 3 dB(A), sasniedzot maksimālo vērtību 60,7 dB(A).
- 6.9.4.9. Ņemot vērā, ka ar Paredzēto darbību tiek prognozēts esošā trokšņa līmeņa pieaugums pie dzīvojamās mājas “*Skaidas*”, Ziņojumā (7.1. nodaļa) vērtēts risinājums trokšņa, ko rada galvenokārt tehnoloģiskajā laukumā izmantotā tehnika, samazināšanai. Ziņojumā novērtēts, ka, izveidojot 265 m garu un 6 m augstu noņemtās segkārtas (aptuveni 10 000 m³) valni gar īpašuma “*Skaidas*” un tehnoloģiskā laukuma DR robežu un izmantojot gatavās produkcijas izvešanai 2. transportēšanas maršrutu, iespējams nodrošināt, ka Paredzētā darbība nepasliktina esošo trokšņa situāciju vērtētājā objektā. Iegūtie rezultāti pievienoti Ziņojuma 7.1. tabulā.
- 6.9.4.10. Birojs norāda, ka gadījumos, kad dzīvojamo māju teritorijas atrodas vai daļēji atrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā uzskatāms par mērķlielumu, bet ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta ceturtdaļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, vai, ja mērķlielumi ir pārsniegti – pakāpeniski samazinot

ietekmi jutīgajā uztvērējā līdz attiecīgajam mērķlielumam. Tas nozīmē, ka arī attiecībā uz autoceļu aizsargjoslā esošām teritorijām ir jātiecas uz šo mērķlielumu sasniegšanu. Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta pirmā daļa neliedz šādā teritorijā veikt piesārņojošo darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums²⁴. Līdz ar to, ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus – L_{diena} vērtība pie mājām “*Skaidas*” bez paredzētās darbības ietekmes ir par 2,7 dB(A) augstāka nekā noteiktais robežlielums, bet tā nepieaugs realizējot paredzētos trokšņa mazināšanas pasākumus un saglabāsies 57,7 dB(A) līmenī –, Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt papildus nosacījumu šī pārsnieguma mazināšanai, kas būtu īstenojams jau esošās autotransporta plūsmas (autoceļš A6) radītās trokšņa ietekmes mazināšanai.

- 6.9.4.11. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka ar Paredzēto darbību tiks pasliktināta situācija Atradnes Z daļai tuvākajās dzīvojamās mājās, tomēr nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Līdz ar to ar piesardzību būs vērtējama situācija, ja Atradnei tuvākajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvī vēlētos veikt vai atsākt vēl kāds zemes dzīļu izmantotājs, jo īpaši, ja tiks izmantoti kopēji transportēšanas ceļi vai palielināti ieguves un transportēšanas apjomi. Tādēļ, ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, Ierosinātājam jāizvērtē iespēja neveidot noņemtās segkārtas un starpslāņa krautnes ārpus Atradnes teritorijas, bet izmantot noņemto materiālu aizsargvaļņa veidošanai arī, piemēram, Atradnes Z un ZA robežzonā.
- 6.9.4.12. Ziņojumā (3.8. nodaļā) vērtētas spridzināšanas darbu izraisīto vibrāciju iespējamās ietekmes. Plānotie spridzināšanas darbi ir īslaicīgs vibrāciju emisiju avots. Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumi Nr. 25 “*Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 25) nosaka, ka spridzināšanas darbu projektā jānorāda drošais attālums un sprādziena seismiskā iedarbība uz būvēm, bet nesniedz kritērijus šādas darbības novērtēšanai.
- 6.9.4.13. Prasības IVN veikšanai nosaka Noteikumu Nr. 18 2. pielikums. Atbilstoši katras plānotās darbības veidam jāvērtē pašas darbības un paredzētās vietas raksturlielumi, tehnoloģiskie procesi, kā arī jāvērtē, kādu ietekmi plānotā darbība tai izvēlētajā vietā var radīt uz cilvēku, viņa veselību un drošību. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punkts paredz, ka “*Vides stāvokļa iespējamās attīstības novērtējumu veic saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, kā arī tas jāpamato un ar atbilstīgiem paņēmieniem jāprognozē izmaiņas, ko varētu izraisīt dabas vai sociālie apstākļi*”. Tādējādi novērtējumā Birojam jāizsver varbūtības un jāņem vērā informācija par citiem līdzīgiem objektiem un citu pieredze, kā arī Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi novērtējama atbilstoši Paredzētās darbības veidam un vietai, izdarot pamatotus secinājumus par ietekmi un tās būtiskumu. Likuma normas neesamība nenozīmē, ka Ierosinātājam un Birojam nav jāveic ietekmju novērtējums. Tas izriet arī no Augstākās tiesas Senāta 2010. gada 23. decembra lēmuma lietā Nr. A42991709 (SKA – 1064/2010), tostarp 16. punktā ietvertās atziņas – “*[..] Birojam ietekmju vērtēšanā ir jāvērtē visas [..] darbībai raksturīgās ietekmes, ne tikai Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem noregulētās. Citiem vārdiem, ir pamatota prasība izvērtēt visus ietekmes veidus un neaprobežoties tikai ar to ietekmju izvērtējumu, par kuru pastāvēšanu un raksturojumu nav nekādu šaubu un kas ir normatīvi noregulēts*”.

---

²⁴ Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

- 6.9.4.14. Spridzināšanas darbu radītās ietekmes uz apkārtējām būvēm un infrastruktūras objektiem var noteikt ar vairākiem paņēmieniem: izmantojot *tiešo pētījumu metodes* (veicot eksperimentālus spridzināšanas darbus un veicot mērījumus pie objektiem, kuri saņem ietekmi); izmantojot *kvantitatīvas pētījumu metodes* (spridzināšanas darbu radītās ietekmes novērtējums aprēķinu ceļā, ņemot vērā konkrētos apstākļus izpētes objektā un tā tuvumā, izmantotās spridzināšanas metodes un lādiņa masu un citus ietekmējošus faktorus); izmantojot *kvalitatīvo pētījumu metodes*, kuras sniedz vispārīgāku informāciju, kas nav saistīta ar tiešu izpētes objektu, bet sniedz vispārēju priekšstatu par sagaidāmajām ietekmēm. Spridzināšanas darbu radītās ietekmes uz apkārtējām būvēm un infrastruktūras objektiem noteikta izmantojot *kvantitatīvo pētījumu metodi*, bet iegūtie rezultāti interpretēti atbilstoši Vācijas standartam, kas tiek pielietots valstīs, kurām nav savu nacionālo standartu. Spridzināšanas radīto vibrāciju ietekmes vērtējumu (aprēķinu) sagatavojis SIA “BalRock Latvia” (reģ. Nr. 40103161019) spridzināšanas darbu vadītājs Gints Rutkis (vērtējums pievienots Ziņojuma VII pielikumā).
- 6.9.4.15. Atbilstoši Ziņojumā un tā VII pielikumā norādītajam, aprēķinos izmantota *Langefora un Kihlstroma metode un 8 milisekunžu likums jeb norma*²⁵, atbilstoši kuram vairāku sērijā notiekošu sprādzienu lādiņus var vērtēt kā atsevišķus lādiņus, ja laika intervāls starp sprādzieniem nav mazāks par 8 milisekundēm²⁶. Ziņojumā novērtēts, ka iespējami tuvākais atsevišķas spridzināšanas gadījums būs īpašumā “Grotāni” esošās būves, kas atradīsies 119 m attālumā no spridzināšanas zonas. Atbilstoši veiktajam aprēķinam, maksimāli pieļaujamais viena lādiņa svars noteikts 55 kg, kas, ievērojot maksimālu piesardzību, tālākiem aprēķiniem samazināts līdz 50 kg. Savukārt, ņemot vērā, ka optimālais izstrādes līmeņa kāples augstums ir 6 m, šāda augstuma kāples spridzināšanai katra urbuma faktiski nepieciešamais sprāgstvielas lādiņa svars ir 20 – 27 kg (pieņemot, ka sprāgstvielas patēriņš ir 0,3 – 0,5 kg/m³). Līdz ar to secināts, ka dolomīta ieguve ar spridzināšanas metodi iespējama visā Atradnes teritorijā. Drošā attāluma zonas (atbilstoši vibrācijas ātruma parametriem 4 mm/s un 5 mm/s) pieļaujamā lādiņa apjomam 50 kg noteiktas attiecīgi 141 m un 113 m no spridzināšanas vietas un attēlotas Ziņojuma 3.8 attēlā 61. lpp.
- 6.9.4.16. Atbilstoši Ziņojuma 3.8 attēlam 61. lpp, autoceļi *A6-Porieši*, piebraucamais ceļš uz mājām “Grotāni”, “Indāni” un “Gudraveči”, kā arī meliorācijas koplietošanas noteka 41712:4, atrodas projektētajā bīstamajā zonā ap spridzināšanas laukumu. Izstrādātāja norādījusi (skaidrojums Ziņojuma 9.2. tabulā), ka, nepārsniedzot viena lādiņa maksimāli pieļaujamo lielumu 50 kg, nelabvēlīga ietekme uz autoceļu un meliorācijas noteku nav paredzama. Ziņojumā nav veikts aprēķins, lai noteiktu vibrācijas ātrumu šajos infrastruktūras objektos.
- 6.9.4.17. Ņemot vērā, ka spridzināšanas lādiņa aprēķinos pieņemtie koeficienti var atšķirties no faktiskās situācijas dabā, uzsākot spridzināšanas darbus izstrādes zonā, Ierosinātāja paredzējusi veikt sprādziena radīto vibrāciju monitoringu, kas, Biroja ieskatā, nosakāms kā paredzētās darbības īstenošanas nosacījums. Atradnes izstrādi paredzēts sākt no teritorijas ZR daļas, neskarot Daugavas aizsargjoslu (Ziņojuma 1.2. attēls), līdz ar to ieguves procesa sākumposmā tuvākā būve īpašumā “Grotāni” atradīsies 335 m attālumā, kas ir būtiski lielāks par šobrīd ar aprēķiniem noteikto drošo spridzināšanas attālumu. Kā norādīts Ziņojumā, šis ir drošs attālums, lai sāktu spridzināšanas darbus un vienlaicīgi veiktu vibrāciju mērījumus gan pie tuvākajām

²⁵ Atsauce Ziņojuma VII pielikumā:

<https://online.blasttraining.com.au/mod/glossary/showentry.php?eid=53&displayformat=dictionary>

²⁶ Atsauce Ziņojuma VII pielikumā: *EPC UK Technical Services Department; Quarry Blasting Course Background Reading Material*

ēkām, gan sprādziena vietai tuvākās distancēs. Veikto mērījumu rezultātus var izmantot, lai kalibrētu vibrācijas ātruma aprēķināšanai izmantoto metodi. Iegūtie rezultāti nepieciešamības gadījumā būs izmantojami lādiņa lieluma korekcijai un precīzākam aprēķinam, balstoties uz faktiskajiem apstākļiem Atradnes darbu zonā un tās apkārtnē.

- 6.9.4.18. Līdz ar to Birojs norāda, ka gadījumā, ja spridzināšanas darbu projekta un/vai derīgā izrakteņa ieguves projekta saskaņošanas un precizēšanas laikā tiek noteikti spridzināšanas zonu samazinoši nosacījumi, ieguve ar citiem tehniskiem risinājumiem (piemēram, ar mehāniskās iridzināšanas metodi) kā Ziņojumā novērtētie nav pieļaujama neveicot Sākotnējo novērtējumu, un būtisku izmaiņu gadījumā lemjams par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.
- 6.9.4.19. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni, vibrāciju un tā izplatību, tostarp no dolomīta spridzināšanas un derīgo izrakteņu transportēšanas, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citiem darbu veikšanas apjoma un laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie, visas darbības veicamas tikai diennakts dienas periodā, neveicot to brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātājam jānodrošina to ievērošanu.**
  - b) **Jānodrošina Ziņojuma 7.1. nodaļā norādīto trokšņa ietekmi mazinošo pasākumu izpilde, tajā skaitā Ziņojuma 7.1. attēlā norādītā 265 m garā un 6 m augstā prettrokšņa vaļņa izveidošana pirms dolomīta šķembu ražošanas uzsākšanas, kā arī produkcijas transportēšanai izmantojot 2. alternatīvas maršrutu.**
  - c) **Dolomīta ieguve Darbības vietā veicama secīgi, nodrošinot, ka tā vienlaikus netiek veikta ar vairāk kā Ziņojuma 3.4. tabulā norādītajām tehnikas vienībām un būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto maksimālo ieguvi (150 000 t) gadā un plānotos materiāla apstrādes risinājumus, kā arī apjomus (100 000 m³ dolomīta šķembu un to maisījumi). Jānodrošina, ka tiek ievērots materiāla izvešanas kopējais apjoms un intensitāte, kas gada griezumā nepārsniedz Ziņojumā vērtētās vidēji 5 263 autokravas gadā un 21 autokravu darba dienā, transportēšanu neveicot vakara un nakts periodā.**
  - d) **Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku trokšņa ietekmes līmeni visās vērtētajās teritorijās, kādu ir apņēmusies sasniegt Ierosinātāja un kāds norādīts Ziņojuma 7.1. tabulā.**
  - e) **Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildu pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.**

- f) Ņemot vērā, ka citādā risinājumā Paredzētās darbības ietekme nav vērtēta, dolomīta ieguve veicama ar spridzināšanas metodi, ievērojot Ziņojumā noteiktās spridzināšanas droša attāluma zonas un Ziņojuma 7.6. nodaļā (95. - 96. lpp.) norādītos ietekmi mazinošos pasākumus.
- g) Iecirkņa izstrādi jāuzsāk no ieguves teritorijas ZR daļas, neskarot Daugavas aizsargjoslu, jāveic vibrāciju mērījumi pie tuvākajām ēkām un sprādziena vietai tuvākās distancēs. Veikto mērījumu rezultāti izmantojami vibrācijas ātruma aprēķināšanai izmantotās metodes kalibrēšanai un nepieciešamības gadījumā lādiņa lieluma korekcijai.
- h) Spridzināšanas darbu projekta saskaņošanas procedūras laikā radušos izmaiņu gadījumā veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums, lemjot par Sākotnējā izvērtējuma vai ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt to ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību²⁷. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem, gala lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta, vai būtiskās ietekmes iespējams novērst vai samazināt līdz pieņemamam līmenim.

Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Par īstenojamo dolomīta ieguves alternatīvu tiek noteikta Ziņojumā vērtētā alternatīva ar trokšņa ietekmi mazinošiem risinājumiem – prettrokšņa vaļņa izbūvi un 2. transportēšanas risinājumu. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības ietekmē sagaidāma ES nozīmes un Latvijā aizsargājama biotops 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* iznīcināšana, kas kopā ar jau iepriekš šī biotopa iznīcinātajām platībām Darbības vietā uzskatāma par būtisku ietekmi, biotopa iznīcināšanas kompensējošie pasākumi saskaņojami ar DAP kā kompetento iestādi valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā. Tāpat ņemot vērā DAP pausto viedokli un Sugu un biotopu ekspertu atzinumā norādīto par prioritāri veicamajām ieguves vietas rekultivācijas iespējām, šajā aspektā par labākajiem un iespējamiem risinājumiem nepieciešams konsultēties ar DAP.

Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts). Par Paredzētās darbības akceptu Novērtējuma likuma 21. panta izpratnē lemj Aizkraukles novada pašvaldība.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

²⁷ Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.